

JÖNKÖPING UNIVERSITY

*School of Education and
Communication*

Idyllen som blev en mordplats

En kvalitativ innehållsanalys av Aftonbladets och
Nya Lidköpings-Tidningens rapportering kring
försvinnandet och mordet på Lisa Holm.

David Andersson
Sebastian Lundberg

Examensarbete/kandidatuppsats, 15 hp
i medie- och kommunikationsvetenskap C

MKV-programmet
Höstterminen 2015

Handledare:
Staffan Sundin

Examinator:
Anders Svensson

SAMMANFATTNING

Författare: David Andersson
Sebastian Lundberg
Rubrik: Idyllen som blev en mordplats
Underrubrik: En kvalitativ innehållsanalys av Aftonbladet och Nya Lidköpings-Tidningens rapportering kring försvinnandet och mordet på Lisa Holm
Språk: Svenska

Antal sidor: 54

Studiens syfte har varit att undersöka hur rapporteringen kring Lisa Holm-fallet har skiljt sig mellan tidningarna Aftonbladet och Nya Lidköpings-Tidningen genom att kvalitativt granska deras innehåll. Vi har även undersökt varför händelsen blev så medialt omskriven och kopplat detta till mediala teorier. Detta har vi gjort genom att undersöka 15 artiklar ur varje tidning, från händelsens sju första dagar. För att undersöka artiklarna har vi använt oss av en kvalitativ textanalys. Vi har utgått från ett analyschema för att identifiera vilka dramaturgiska grepp och gestaltningar de båda tidningarna har använt sig av i sin rapportering.

Resultatet visade att tidningarnas rapportering har stora skiljaktigheter som går att förklara i tidningarnas olika medielogik. Aftonbladet som är en kvällstidning har en stor nationell publik medan Nya Lidköpings-Tidningen, som är en lokaltidning, har en mindre lokal publik, vilket påverkar medielogiken. Aftonbladets sensationsjournalistik speglades i dess tydliga koppling mellan brott och nöje och i artiklarnas dramaturgiska uppbyggnad. Nya Lidköpings-Tidningens mer objektiva rapportering finner vi en förklaring till delvis i tidningens lokala anknytning. Resultatet visade även att mordet på Lisa Holm uppfyllde många av de kriterier som finns för att en händelse ska bli uppmärksammas.

JÖNKÖPING UNIVERSITY
School of Education and Communication
Box 1026, SE-551 11 Jönköping, Sweden
+46 (0)36 101000

Bachelor thesis, 15 credits
Course: Media and Communication Studies C
Programme: Media and Communication Studies
Term: Autumn 2015

ABSTRACT

Writer(s): David Andersson
Sebastian Lundberg
Title: The idyll that became a murder scene
Subtitle: A qualitative study of Aftonbladet and Nya Lidköpings-tidningens coverage of the disappearance and murder of Lisa Holm
Language: Swedish

Pages: 54

The purpose of this essay has been to compare Aftonbladet and Nya Lidköpings-Tidningens coverage of the Lisa Holm-case to see if we can find any differences. We have also tried to explain why this topic became so substantial in the media and connect it to media theories. In the study we have analysed 15 articles from each medium, which were all written within the same seven day period. To analyse the content we have used a qualitative method. We have also created an analysing scheme to help us identify the dramaturgical methods used in the articles.

The result of our study showed massive differences in the mediums reporting that we linked to the logic of the media. The sensational journalism of Aftonbladet was reflected in its connection between crime- and media journalism. Nya Lidköpings-Tidningen was more objective in their articles, which we think depended on its geographical connection.

Keywords: Qualitative Analysis, Dramaturgy, Aftonbladet, Nya Lidköpings-Tidningen, Media Logic

Innehållsförteckning

1. Inledning	8
2. Syfte och frågeställningar	9
2.1 Problemformulering	9
2.2 Syfte	9
2.3 Frågeställningar	10
3. Bakgrund.....	11
3.1 Fallet Lisa Holm.....	11
3.2 Kinnekulle	11
3.3 Aftonbladet	12
3.4 Nya Lidköpings-Tidningen	12
4. Tidigare forskning	13
4.1 Kriminaljournalistik	13
4.2 Nätjournalistik	14
4.3 Porträttering i medier	14
4.4 Framställning av offer	15
5. Teoretiskt ramverk.....	16
5.1 Dramaturgisk teori	16
5.1.2 Dramaturgiska grepp inom journalistiken.....	16
5.2 Christies teori kring offerskapande.....	18
5.3 Gestaltningsteorin	19
5.4 Medielogik	20
5.5 Sensationsjournalistik.....	20
5.6 Nyhetsurval och nyhetsvärdering	21
6. Metod och material.....	23
6.1 Kvalitativ textanalys	23
6.1.2 Analysschema	23
6.2 Material och avgränsning.....	24
6.3 Metodkritik.....	25
7. Resultat	27
7.1 Hur gestaltas Lisa Holm?	27
7.2 Hur gestaltas närområdet?.....	28
7.3 Vem träder fram i texten?	29
7.4 Dramaturgiska grepp	31
7.4.1 Intensifiering.....	31

7.4.2 Tillspetsningar och förenklingar	32
7.4.3 Konkretisering	34
7.4.4 Personifiering	36
8. Analys och diskussion	39
8.1 Det idealiska offret	39
8.2 Olika gestaltningar	40
8.3 Medielogik, sensationsjournalistik och kommersialisering.....	43
9. Sammanfattning och slutsatser	46
9.1 Vilken skillnad går att se i mediernas bevakning?.....	46
9.2 Varför skiljer sig rapporteringen?.....	47
9.3 Varför blev händelsen så omskriven i dessa medier?.....	47
Förslag till vidare forskning	49
Referenslista	50

1. Inledning

Sent på måndagskvällen när solen sänkte sig i Vänern och polisen lämnade gården fanns fortfarande inga spår eller svar på vad som hänt flickan efter att hon skickat sms:et till sin pappa. (Aftonbladet, 2015-06-08)

Den 7:e juni 2015 försvinner en 17-årig flicka från en parkeringsplats i den lilla orten Kinnekulle. Hon har precis arbetat klart på fiket "På Klostret" och är på väg hem till sin mamma och pappa då hon försvinner. Händelsen fick stor medial uppmärksamhet och gavs stort utrymme i de flesta rikstäckande och lokala medier. Efter några dagar prydde den unga flickan, som vi vid det här laget fått reda på är 17-åriga Lisa Holm, de flesta löpsedlar och ett stort sökpådrag påbörjades av polisen. Hennes försvinnande sågs som en gåta som alla försökte att lösa och tack vare en kontinuerlig rapportering via medier kunde det svenska folket följa händelsen och utvecklingen i realtid. Det kändes som att hela Sverige stannade upp under några dagar och engagerade sig i den unga flickans öde. När Lisa Holms kropp återfanns död några dagar efter försvinnandet gick Sverige in i ett kollektivt sörjande. Ingen verkade kunna förstå hur någonting så hemskt kunde ha ägt rum i Kinnekulle, en till synes helt oskyldig ort ute på den vackra svenska landsbygden. Många kände att de kunde identifiera sig med 17-åringen.

Kriminaljournalistik har historiskt sett alltid givits mycket plats i medier, men de senaste åren har utvecklingen ökat. På bästa sändningstid visas populära tv-program som går igenom uppmärksammade fall där kriminalexperter får ge sin syn på dessa händelser och det spelas in podcasts där berättandet om mordfall tar en fiktionsliknande form och presenteras som en följetong. Det är för många tydligt att kriminaljournalistiken mer och mer närmar sig en typ av nöjesjournalistik. Även inom populärkulturen, exempelvis för filmer och böcker, har kriminaldraman alltid varit populära. Så kallade "deckare" har alltid legat högt upp på försäljningslistorna hos bokhandlare. I många fall dras läsare med i det dramatiska berättandet och följer utvecklingen av verkliga brottsfall på ett liknande sätt som de följer en kriminalroman.

Men på vilket sätt berättas en historia kring ett brottsfall i medierna idag? Vilka tekniker och knep använder medierna sig av för att hålla en pågående brottshändelse vid liv och vilken logik följer medierna i sin rapportering? Är det någon skillnad på mediernas innehåll beroende på om det är en av Sveriges största kvällstidningar som rapporterar eller om det är en betydligt mindre lokaltidning som har sin målgrupp i det område där händelsen har ägt rum?

2. Syfte och frågeställningar

I den här delen kommer vi att presentera uppsatsens syfte. Först kommer vi att förklara det problem som vi har noterat, därefter kommer vi att förklara vårt syfte för att sedan redovisa våra frågeställningar.

2.1 Problemformulering

Jönsson och Strömbäck (2005) visar hur journalistikens syfte kan skilja sig åt beroende på vilket perspektiv man ser det från. Ur ett demokratiskt perspektiv är mediernas syfte att informera medborgarna. Informationen som publiceras bör således presenteras sakligt och bör väljas utifrån kriterier som går att koppla till ett medborgerligt intresse. Däremot uppstår det en intressekonflikt då medierna även har ett marknadsperspektiv. Viktigast för detta perspektiv är att sälja lösnummer, alternativt att attrahera ett stort antal besökare om det rör sig om ett webbmedium. Utifrån detta perspektiv bör innehållet i medierna anpassas efter publikens önskemål. Det är inte orimligt att tänka sig att en sådan här konflikt även påverkar innehållet i medierna då de två olika perspektiven inte har samma målsättning. Utifrån detta är det inte svårt att föreställa sig att marknadens krav på ekonomisk lönsamhet har en stor påverkan på det som skrivs i medierna. Begreppet ”nyhetsvärdering” blir mer och mer relevant. Enligt Ghersetti (2012) väljs vissa händelser ut och ges mycket utrymme enbart på grund av deras dramatiska karaktär. Framställningen av nyheter är en viktig del i nyhetsvärderingen och det kan innebära att vissa nyheter, som bör publiceras ur ett demokratiskt perspektiv, väljs bort då de saknar dessa dramatiska aspekter. Det bör också påpekas att olika medier har olika förutsättningar, både ur ett ekonomiskt perspektiv men även ur ett publikperspektiv. Att en tidning med en mindre lokal målgrupp och en av Sveriges största dagstidningar har olika förutsättningar och olika kriterier som de måste följa är till synes uppenbart, men på vilket sätt är skillnaden synlig i dessa mediers innehåll? Och vad finns det egentligen för konkreta orsaker till att mediernas innehåll skiljer sig från varandra?

2.2 Syfte

Syftet med den här uppsatsen är att genom en kvalitativ innehållsanalys undersöka innehållet i Aftonbladets och Nya Lidköpings-Tidningens rapportering kring försvinnandet av och mordet på Lisa Holm för att hitta likheter och olikheter. I båda dessa tidningar fick händelsen stor uppmärksamhet. Aftonbladet och Nya Lidköpings-Tidningen är två tidningar med olika förutsättningar att konkurrera och vi vill undersöka hur detta påverkar gestaltningen av ett uppmärksammat kriminalfall. Vi kommer att göra detta utifrån teorier kring dramaturgi i medier samt söka förklaring till innehållets utformning utifrån medieteoretiska begrepp såsom medielogik, nyhetsvärdering, sensationsjournalistik samt gestaltningsteorin.

2.3 Frågeställningar

Utifrån syftet har vi formulerat följande övergripande frågeställningar:

- Går det att teoretiskt förklara varför händelsen blev så omskriven i respektive tidning?
- Hur gestaltar Aftonbladet respektive Nya Lidköpings-Tidningen händelsen?
- Vilka skillnader går att se i tidningarnas gestaltning?
- Går det att förstå skillnaderna i gestaltningarna utifrån respektive tidnings ekonomiska förutsättningar?

3. Bakgrund

I den här delen kommer vi att ge information som vi anser vara nödvändig att ha med sig för vidare läsning. Vi kommer att kortfattat gå igenom händelseförloppet kring försvinnandet av och mordet på Lisa Holm, därefter kommer vi att ge en kortfattad presentation av Aftonbladet och Nya Lidköpings-Tidningen. Vi vill påpeka att informationen som framkommer i förklaringen av händelseförloppet kring Lisa Holm kommer från det material vi analyserat i den här studien. Vi har försökt att ge en så objektiv bild som möjligt av händelseförloppet.

3.1 Fallet Lisa Holm

Lisa Holm försvann den 7:e juni 2015 från en parkeringsplats bakom sin arbetsplats, fiket ”På Klostret”. Hon skickade ett sms till sin pappa direkt efter att hon slutat arbeta där hon uppgav att hon var på väg hem till familjehemmet i Skövde, en 3,5 mil lång resa hon skulle åka på sin moped. Lisa hade tillsammans med två kollegor stängt fiket. Kollegorna lämnade därefter Lisa på parkeringsplatsen och begav sig hemåt. Efter några timmar blir Lisas föräldrar oroliga då Lisa ännu inte har kommit hem, så de bestämmer sig för att köra till Kinnekulle och ta reda på vad som har hänt. När de anländer till platsen hittar de Lisas moped stående på parkeringen med nyckeln i tändningslåset, men Lisa Holm syns inte till. Föräldrarna kontakter då polisen och anmäler Lisa som försvunnen. Polisen påbörjar då ett sökande den 8:e juni och gör tidigt ett intressant fynd i form av en handske i närheten av fiket. Dagen efter, den 9:e juni går polisen ut med namn och bild på Lisa Holm till allmänheten och till pressen i hopp om att någon ska ha gjort någon iakttagelse som kan hjälpa utredningen. Man hittar den här dagen även Lisas mobiltelefon i ett dike. Den 10:e juni ändrar polisen brottsrubriceringen från olaga frihetsberövande till människorov, en allvarligare brottstyp. Sökandet trappas vid det här skedet upp och frivilligorganisationen ”Missing People” kopplas in för att hjälpa till. Flertalet intressanta fynd görs under den här dagen. Den 11:e juni fortsätter sökandet och polisen meddelar att man har fått in mer än 700 tips från allmänheten. Den 12:e juni tar polisen in tre personer till förhör, två bröder och en av brödernas hustru. Sökningen fortsätter även den dagen och polisen meddelar att man har påträffat en kropp i sökområdet. Den 13:e juni går polisen ut och bekräftar att kroppen man hittat tillhör Lisa Holm. Misstankarna riktas direkt till de tre förhörda individerna och två av dem misstänks för mord och den tredje för skyddande av brottsling.

3.2 Kinnekulle

Kinnekulle är ett område som ligger vid Vänerns sydöstra strand i Götene kommun och är det namn som medierna använder för att beskriva området där Lisa Holm försvann. Området är känt för sina vackra naturområden och är ett populärt turistmål. Närmaste tätorten är

Lidköping. Kinnekulle har historiskt varit ett område där sten har brutits och förädlats, främst kalk. I dag är dessa industrier borta och Kinnekulle är istället ett landsbygdsområde med vacker natur. (Wikipedia, u.å)

3.3 Aftonbladet

Aftonbladet är en av Sveriges största kvällstidningar och ges ut i fysisk form sju dagar i veckan. Tidningen är obunden socialdemokratiskt. Tidningen grundades år 1830 av Lars Johan Hierta. Tidningen blev mycket framgångsrik och Hierta lyckades efter 20 år i ledningen göra tidningen till Sveriges största kvällstidningar. Fram till slutet av 1940-talet gavs tidningen primärt ut i Stockholm, därefter påbörjades arbetet med att få ut tidningen till större delar av Sverige (Hadenius, Weibull & Wadbring, 2011). Således har det historiskt funnits en viss Stockholms-centrering hos Aftonbladet. Åren som gick pendlade Aftonbladet i popularitet. År 1996 blev tidningen den mest sålda svenska kvällstidningen och har behållit den positionen sedan dess. Vid samma tidpunkt förändrades ägandeformen för tidningen och mediekoncernen Schibsted övertog kontrollen över Aftonbladets ekonomi. (Gruvö, Gustafsson & Oscarsson, u.å)

Aftonbladet var den första svenska kvällstidningen som etablerade sig på internet och publicerade sin första webbupplaga redan år 1994. Det var då enbart kulturnyheter som publicerades på nätet, först år 1995 började Aftonbladet att publicera även övriga nyheter på webben. Under den veckan då Lisa Holm försvann, vecka 24, steg Aftonbladets besöksstatistik till 5,5 miljoner unika besökare. För jämförelse hade Aftonbladet veckan innan, vecka 23, ungefär 4,7 miljoner unika besökare (Kia-index, 2015).

3.4 Nya Lidköpings-Tidningen

Nya Lidköpings-Tidningen är en liberal morgontidning som har givits ut i staden Lidköping sedan 1903. Idag har Nya Lidköpings-Tidningen både en fysisk tidningsutgåva samt en hemsida, nlt.se, där nyheter publiceras. År 2014 hade Nya Lidköpings-Tidningen en fysisk upplaga på ungefär 23 500 exemplar. Tidningen är privatägd och ägs i dagsläget av Annika, Anders och Lennart Hörning. Den fysiska utgåvan av tidningen publiceras tre dagar i veckan, på nätet sker dock uppdateringar dagligen (Gustavsson, u.å). Under den veckan då Lisa Holm försvann, vecka 24, hade Nya-Lidköpings-Tidningen ungefär 105 000 unika besökare. Veckan innan låg besöksstatistiken på ungefär 32 000 unika besökare (Kia-index, 2015).

4. Tidigare forskning

I den här delen kommer vi att presentera den tidigare forskning som vi har tagit del av och som tidigare genomförts inom vårt fält. Vi presenterar enbart de studier vi anser vara relevanta för vår studie. Det vi har noterat är att merparten av forskningen är av kvalitativ form. Vi har dock noterat en avsaknad av kvalitativa undersökningar om kriminaljournalistik som jämför en tidning med lokal utgivning mot en tidning som har utgivning i ett helt land. Vi har inte heller hittat studier som söker förklaring för kriminaljournalistikens gestaltning i medielogik och nyhetsvärdering. Således anser vi att vi hittat en lucka i forskningen vilket motiverar vår undersökning. Däremot har samtliga av de studierna som presenterats underlättat vårt arbete och gett intressanta infallsvinklar.

4.1 Kriminaljournalistik

Kriminaljournalistik har en central plats inom journalistiken och kan sägas befinna sig mitt i journalistikens hjärta (Rössland, 2007). Pollack (2001) har granskat kriminaljournalistikens utveckling i medierna och menar att den ökade marginellt mellan 1960 och 1980 för att därefter öka kraftigt fram till 1995. En orsak till ökningen, enligt Pollack (2001), kan vara att många tidningar började söka lokal förankring i sina utgivningsorter och därför började rapportera om mindre brott, en typ av journalistik som Pollack (2001) kallar "klockbrotsjournalistik". Själva definitionen av vad som klassas som kriminaljournalistik är föränderligt över tid, Pollack (2001) menar att definitionen är flytande och påverkas i samband med att samhället förändras och utvecklas. I samma studie pekar Pollack (2001) på ett antal olika perspektiv som man kan se kriminaljournalistik ur. Ett av perspektiven pekar på att mediernas bevakning kring brott har en negativ konsekvens då de kan anses glamourisera brott, vilket kan leda till en ökning av kriminella handlingar. Ett annat perspektiv lägger fram tesen att den ständigt ökande kriminaljournalistiken leder till en ologisk rädsla hos medborgarna för att själva bli utsatta för någon typ av brott. Heber (2011) delar denna uppfattning om mediernas negativa påverkan på människors uppfattning om hur vanligt det är att utsättas för brott och kritiserar medier för deras användning av känslor för att uppnå detta. En tydlig trend på senare år, som kan bidra till denna negativa uppfattning, är att låta offret träda fram mer och mer i rapporteringen. Demker och Duus-Otterström (2011) anser att medier i dag lägger stor tyngd på att ge offer "ett ansikte", en sorts identitet som läsaren skall kunna identifiera sig med.

Det rapporteras inte heller lika mycket om olika typer av brottsfall. Berk, Peterson Manz och Sorensen (1998) som granskat innehållet i amerikanska tidningar visar att det är vanligare att artiklar kring mordfall där offret och gärningsmannen inte känner varandra publiceras än om de båda har en relation. Detta trots att det statistiskt är vanligare att gärningsmannen och

mordoffret sedan tidigare känner varandra. Greer (2007) lägger även till att brottsfall ofta porträtteras som helt slumpmässiga, trots att detta inte representerar verkligheten. Enligt Hadenius, Weibull och Wadbring (2011) är en tydlig trend inom all journalistik sedan början på 1990-talet att anpassa sig efter sin publik. Man började ta hänsyn till människors intressen och anpassade innehållet i tidningarna efter det.

4.2 Nätjournalistik

Journalistikens principer skiljer sig åt beroende på om innehåll skapas för en tryckt tidning eller för en tidning på webben. I avhandlingen "Nätjournalistik" går Karlsson (2006) igenom digitala mediers olika karaktärsdrag. Karlsson hävdar bland annat att mediernas digitalisering har lett till ett obegränsat utrymme för nyheter. I jämförelse med en tryckt papperstidning som består av ett visst antal tryckta sidor så har en webbupplaga av samma tidning inte någon sådan begränsning. Utvecklingen har också lett till att journalister jobbar med betydligt kortare nyhetscykler, det sägs bland annat att det är deadline varje minut nu istället för en gång varje dygn (Karlsson, 2006). Det här påverkar det journalistiska idealet då den ständigt uppdaterande publiceringen leder till att det är viktigt att vara först med en nyhet. Detta har enligt Karlsson en stor påverkan på kvalitén i rapporteringen. Orsaken till att det är viktigt att vara snabb med publiceringen är att läsarna tenderar att söka sig till den nyhetskällan som publicerat nyheterna först. När läsarna kommer så kommer även annonsörerna, menar Karlsson, och eftersom kommersialiseringen har bidragit till ökade lönsamhetskrav så är det en viktig aspekt att väga in. Ibland är det viktigare med absolut hastighet än absolut sanning. Karlsson refererar till en holländsk undersökning som undersökt hur journalister själva ser på sin roll. Det visar sig att journalister som är aktiva på nätet anser att deras roll, i högre grad än andra journalister, är att sprida information så fort som möjlighet. Kraven på direkt publicering och snabba nyheter får vissa konsekvenser. Om material ska kunna presenteras sakligt krävs det att journalisten hinner bearbeta materialet. Eftersom den här tiden inte finns för journalister som publicerar på nätet så leder det till att många artiklar bara skrapar på ytan.

4.3 Porträttering i medier

Heber (2011) pekar i sin artikel på hur svenska medier i sina beskrivningar av det svenska samhället bidrar till att skapa en omotiverad rädsla för brott hos de svenska medborgarna. Bland annat noterar Heber, i likhet med Demker och Duus-Otterström (2011), att medierna idag tenderar att lägga mer fokus på offret i sin rapportering än tidigare. De använder sig även av tekniker för att lättare få läsare att relatera till händelserna. Dessa tekniker innehåller formuleringar som försöker väcka känslor eller skapa vissa reaktioner. Författaren menar också att det finns en tydlig koppling mellan brottsrapportering och nöjesjournalistik, någonting som medierna utnyttjar. Det leder i sin tur till att många konsumerar

kriminaljournalistik för dess underhållningsvärde och dramatiska innehåll. Genom att beskriva vissa grupper av människor som mer utsatta för brott än andra, eller genom att beskriva vissa områden som mer osäkra än andra, kan medierna med enkelhet skapa rädsla hos olika grupperingar i samhället. Artikeln drar många intressanta slutsatser om hur medierna har en stor effekt på sina läsares uppfattning av samhället enbart utifrån hur de väljer att beskriva vissa händelser.

Ghersetti och Hvitfelt (2000) granskar hur radio och tv rapporterade kring prinsessan Dianas död. I artikeln tar de bland annat upp hur medierna porträtterade Diana i sin bevakning. De drar slutsatsen att det är tidningen Aftonbladet som ger den mest mångsidiga bilden av prinsessan, de pekar bland annat på att Aftonbladet i sin bevakning lyfter fram hennes kärleksliv och förhållanden, trots att de inte direkt kunde relateras till händelsen. Medierna beskriver Diana som hängiven, kärleksfull och omtänksam. Utifrån sina fynd drar författarna slutsatsen att rapporteringen var av låg kvalitet och inte överensstämde med ett traditionellt journalistiskt ideal där tyngden i rapporteringen skall vara lagd på saklighet, balans och opartiskhet. Medierna lade mycket tid på att beskriva och bygga upp Diana, vilket egentligen var ovidkommande då rapporteringen skulle vara fokuserad på en olycka. Vid de tillfällen där man saknat säkra fakta har man övergått i att spekulera kring vissa händelseförlopp. Författarna drar också slutsatsen att rapporteringens form påverkades av snabba förändringar i mediasystemet. I takt med att konkurrensen mellan medierna ökar blir det dramaturgiska uttryckssätten allt mer viktiga. Medierna använder sig av spänningsskapande dramaturgiska metoder för att locka läsarna att följa med i rapporteringen. Rapporten drar många intressanta slutsatser om orsakerna till att mediernas innehåll formas på ett visst sätt.

4.4 Framställning av offer

Demker och Duus-Otterström (2011) tar upp hur beskrivningen av ett brottsoffer har genomgått en stor förändring genom tiden. De visar bland annat hur brottsoffret år 1970 knappt trädde fram i mediernas rapportering, möjligen beskrevs offrets ålder och kön eller ålder och sysselsättning, men sällan mer än så. Fram till år 2000 hade mycket förändrats, medierna lade nu mer energi på att ge offret ett ansikte. Rapporteringen var nu även av sådan karaktär att offret beskrevs så skuldfritt som möjligt och dennes oskuld pekades tydligt ut. Författarna drar slutsatsen att fokuset i mediernas rapportering har skiftat från att tidigare mestadels ha behandlat gärningsmannen till att idag mestadels handla om offret.

5. Teoretiskt ramverk

Vi kommer nedan att beskriva och definiera de teorier och begrepp vi kommer att använda oss av i vår studie. Den teoretiska grund vi valt att basera vår studie på handlar mestadels om dramaturgisk framställning samt om olika teorier som söker förklaring till den utformning av innehållet som tidningarna har. Dessa teorier är vanligt förekommande inom medieforskning. Den dramaturgiska teorin ger oss en förklaring till vilka metoder medierna kan använda sig av för att skapa en dramaturgi i sitt berättande. Detta är nära sammankopplat med gestaltningsteorin som handlar om hur nyheter ramar in och anpassas för att passa in i mediernas logik. Medielogiken är i sin tur en teori som klargör att medierna i sitt arbete följer en viss typ av logik och hur detta påverkar innehållet. Detta har en stor påverkan på nyhetsurvalet i tidningarna, vi kommer även förklara teorier kring nyhetsurval och förklara vad som styr detta. Sensationsjournalistiken kommer också att förklaras, det är en relativt ny trend inom journalistiken där allt innehåll rör sig mer och mer åt nöjesunderhållning. Vi kommer slutligen att förklara Christies fem punkter för vad som krävs för att medierna ska intressera sig för ett mordfall.

5.1 Dramaturgisk teori

Dramaturgi kan definieras som en berättelsesdisposition i texter som har en utsträckning genom tiden (Smeds, 2000). Det handlar således om hur en berättelse är strukturerad och på vilket sätt som den berättas. Enligt Smeds (2000) är dagens moderna samhälle fragmenterat men att det trots det finns en stark dragningskraft i den logiska berättelsen. Ghersetti (2012) menar att vissa nyheter får stort utrymme i medierna just på grund av deras dramatiska karaktär. Olika händelseförlopp har olika stor potential att framställas som en dramatisk händelse. Pusztai (2011) lyfter fram att det inom medierna finns en viss typ av dramaturgi som han kallar för mediedramaturgi. Även Strömbäck (2014) betonar att journalistiken till stor del förlitar sig på dramaturgiska begrepp i sitt rapportering.

5.1.2 Dramaturgiska grepp inom journalistiken

Dramaturgi är ett brett begrepp och används inom många olika typer av forskningsdiscipliner. Det går att urskilja ett antal dramaturgiska grepp som ofta används av medier i samband med rapportering kring ett brottsfall. Som tidigare nämnt är den dramaturgiska aspekten av en händelse en stor påverkande faktor i valet av vilka nyheter som publiceras. Men det går även att medvetet arbeta med dramaturgiska grepp för att påverka hur nyheten skall uppfattas. Dessa grepp används för att göra en nyhet mer intresseväckande inom mediets ramar. Strömbäck (2014) ger fem olika exempel på dramaturgiska grepp som frekvent används inom journalistiken:

- **Konkretisering:** Det är enklare att rapportera om en händelse som uppfattas som enkel, därför eftersträvar medierna att konkretisera nyheter. En nyhet som är för abstrakt kan vara svår för mottagaren att ta till sig, därför försöker medierna konkretisera budskapet i högsta möjliga grad, ofta genom att lyfta fram frågor och känslor. Genom konkretisering försöker man skapa en sorts mänsklig koppling i texten. Den mänskliga kopplingen blir ofta tydlig när medierna ger utrymme åt privatpersoner i form av citat.
- **Tillspetsning:** Genom att använda sig av tillspetsning så förkortas och tydliggörs en händelse. Mediernas begränsade tid och utrymme leder till att nyheterna måste göras mer sammanfattande och tydligare, så att mottagaren skall kunna förstå budskapet. Nyheterna spetsas således till genom att vissa detaljer eller delar av en händelse väljs ut och förstoras. I samband med tillspetsning är det vanligt att man byter ut väldigt långa detaljerade beskrivningar mot kortare slagkraftiga formuleringar.
- **Förenkling:** genom att förenkla görs en komplicerad verklighet begriplig för publiken. Det innebär att medierna väljer ut enkla händelser samt fokuserar på enkla aspekter av dessa händelser. På så sätt är själva förenklingsprocessen nära sammankopplat med Hvitfeldts (1989) teorier kring nyhetsurval. Nyhetens budskap ska vara lättförståeligt så att så många som möjligt utan svårigheter ska kunna förstå nyhetens innehåll och budskap. Det finns således inte plats för långa komplicerade förklaringar av händelsen utan istället korta, enklare förklaringar.
- **Intensifiering:** Genom att intensifiera en nyhet blir den mer intresseväckande och levande. Laddade formuleringar och uttryck används för att få nyheten att uppfattas som mer spännande. Redan vid rubriken brukar det bli tydligt om en nyhet har gått igenom en intensifieringsprocess. Greppet används för att fånga en läsares uppmärksamhet. Detta har ofta konsekvensen att vissa begrepp eller förklaringar i rapporteringen känns överdrivna.
- **Personifiering:** Personifiering är ett av de vanligaste dramaturgiska greppen som används inom journalistiken. När en artikel har gått igenom en personifieringsprocess så riktas vanligtvis allt fokus i en artikel mot en person eller en mindre grupp människor som varit en del av en händelse. Nyheter kretsar således runt en enskild person för att förklara en händelse, den här mänskliga förankringen leder också till att händelsen känns mer levande och mänsklig. Ghersetti och Hvitfelt (2000) menar att en anledning till att personifiering i medier är så omfattande är just på grund av att berättelser om enskilda personer är eftertraktade hos publiken. En orsak till det är att en enskild person har lättare att identifiera sig med annan enskild person, istället för en stor grupp med andra människor. Personifiering är även en bra metod för att förenkla och lättare beskriva en abstrakt och komplicerad händelse med många inblandade parter.

Nyhetsurvalet i medierna styrs till stor del av personifieringen. De nyheter som berör enskilda personer värderas enligt den här principen högre än nyheter med många inblandade parter. Men det betyder inte att det endast är sådana nyheter som publiceras, utan nyheter som berör kollektiva händelser publiceras också, däremot så vinklas dessa händelser på ett sådant sätt att enbart en enskild person eller en mindre grupp träder fram.

Vi vill klargöra redan nu att vi i vår resultat- och analysdel kommer att analysera "tillspetsning" samt "förenkling" under samma rubrik. Vi anser att det finns en stor närhet mellan dessa begrepp och att dra en skiljelinje i definitionen mellan dem hade orsakat vidare svårigheter.

5.2 Christies teori kring offerskapande

Christie (2001) menar att det finns någonting som han kallar "det perfekta offret". En viktig distinktion är att Christie (2001) med "offer" inte menar personer som själva ser sig som offer utan istället en kategori av individer som då de utsätts för brott har enklast för att få legitim status som offer. För att tydliggöra detta ger Christie fem egenskaper som det idealiska offret bör ha:

- Offret är svagt. Om offret har en sjukdom, är gammal eller om det är en mycket ung individ så passar det bra som ett idealiskt offer.
- Offret är upptagen med ett respektabelt projekt. Det innebär att offret vid tidpunkten för brottsfallet håller på med en respektabel handling, Christie (2001) ger exemplet att ta hand om sin sjuka syster.
- Offret är på en säker plats där offret inte kan klandras för att vara på.
- Gärningsmannen är stor och ond.
- Gärningsmannen är okänd och har ingen tidigare bekantskap med offret

Uppfylls dessa kriterier finns det en stor sannolikhet att personen kommer att ses som ett idealiskt offer. Till stor del går kriterierna ut på att offret skall ses som så oskyldigt som möjligt. Det är viktigt att påpeka att Christie talar om det idealiska offret ur ett samhällsperspektiv och således inte ur ett direkt medialt perspektiv. Vi anser dock att dessa villkor även påverkar mediernas rapportering kring händelsen och har således vägt in aspekter från Christie i vår analys. Greer (2007) bygger vidare på Christie och menar att man utifrån dessa kriterier kan skapa en hierarki för viktimisering, som förstärks kraftigt av massmedier. Greer (2007) hävdar att ju mer idealistisk offret är, desto större chans är det att det blir en stor nyhet i massmedierna. Det i sin tur leder ofta till en nationell involvering samt ett stort kollektivt sörjande.

5.3 Gestaltningsteorin

Frame (gestaltning) innebär att man väljer ut vissa aspekter av en uppfattad verklighet och gör dem mer framträdande i en kommunicerande text, för att på så sätt främja en viss problemdefinition, orsakstolkning, moralisk bedömning och/eller annan förslagen lösning på det beskrivna problemet (Shehata, 2012, s. 327-328).

Gestaltningsteorin är nära sammankopplad med de dramaturgiska begreppen och är en teori som beskriver vad journalistikens texter representerar. Strömbäck (2012) skriver att gestaltning, eller engelskans "framing", handlar om hur en specifik händelse medvetet ramas in, gestaltas och ges en specifik innebörd. Strömbäck (2012) ger även en förklaring till hur den här processen går till. En journalist kan genom användningen av specifika ord, vinklar och fokus gestalta en nyhet på ett sådant sätt att den får en speciell och medveten mening.

Med hjälp av gestaltningar kan vissa aspekter i en nyhet uppmärksammas samtidigt som uppmärksamheten kan ledas bort från andra aspekter i nyheten. Således kan man med gestaltning medvetet fokusera på en viss del av en helhet, samtidigt som andra delar av helheten inte tas upp och således förminskas eller försvinner helt (Strömbäck, 2014).

Faktumet att verkligheten är obegränsad samtidigt som mediernas utrymme är begränsat innebär att nyhetsförmedlingen inte är en exakt spegelbild av verkligheten. Nyheterna är endast ett litet urval av verkligheten som görs av mediernas redaktioner. Verkligheten förvrängs också i nyhetsrapporteringen genom de val som görs av redaktionerna, val av bland annat berättarperspektiv, ämne och källor. Nyhetsförmedlingen ska alltså ses som en gestaltning av verkligheten snarare än en spegelbild av verkligheten då alla de faktorer som spelar in i det redaktionella arbetet i princip gör det omöjligt för medierna att återge verkligheten som den är. Det finns flera olika perspektiv på begreppet gestaltning, men det finns några element som håller begreppet samman. Gestaltning är ett sätt att organisera information som formas av olika val som betoning, perspektiv och ord. Gestaltningarna präglas även av tolkningar och moraliska omdömen. (Strömbäck, 2014)

5.4 Medielogik

Gestaltningsteorin förklarar således att nyheter inte kan ses som en exakt spegelbild av verkligheten, utan att det begränsade utrymmet leder till kompromisser. Medielogiken handlar till stor del om de regler och normer som styr hur medierna bearbetar sitt innehåll. När man konsumerar nyheter i olika nyhetsmedier kan man inte vara säker på att de är de viktigaste och mest samhällsnyttiga nyheterna man konsumerar. Det är givetvis svårt att motivera varför en nyhet skulle vara viktigare än en annan, men det är viktigt att ha vetskap om att medierna som väljer ut vilka nyheter som ska publiceras gör urvalet utifrån vissa medielogiska krav. Jönsson och Strömbäck (2005) menar att medierna ur ett demokratiskt perspektiv har som syfte att informera medborgarna, någonting som inte går helt ihop med marknadsperspektivet där även den ekonomiska sidan vägs in. Strömbäck (2004) betonar att en tidnings innehåll väljs ut beroende på om innehållet passar formatet, de normer som finns i samhället och redaktionen. För att en händelse ska kunna bli en nyhet är det viktigt att händelseförloppet enkelt kan dramatiseras, ju mer aspekter det finns i en händelse som underlättar dramatisering, desto större chans är det att nyheten kommer att ges plats i medierna. Det är en anledning till varför det inte alltid är de mest samhällsviktiga nyheterna som får utrymme i medierna, dessa nyheter tenderar att vara för abstrakta och det går således inte att på ett enkelt sätt dramaturgiskt vinkla dessa händelser i det begränsade utrymmet som medierna erbjuder.

En annan viktig aspekt på medielogiken är tidsperspektivet, vilket i grunden innebär att medierna arbetar med andra tidsperspektiv än de som finns i verkligheten. Man kan säga att mediernas tidsperspektiv ständigt krymper i relationen till verkligheten. Ett tydligt exempel på detta är när medier ska rapportera kring utdragna och långvariga händelser. I dessa fall komprimeras händelsen för att passa in i mediernas format. Istället för att rapportera kring hela händelsen väljs vissa delar ut som presenteras i en annan tidsmässig ordning än verkligheten. Nyheterna får på så sätt en utarbetad dramaturgisk uppbyggnad istället för att ge en objektiv skildring av verkligheten.

5.5 Sensationsjournalistik

En av de främsta orsakerna till innehållet i mediernas rapportering har genomgått en stor förändringsprocess är kommersialiseringen. Med kommersialisering menar man att journalistiken och mediernas arbetsmetoder har påverkats av medieföretagens ökande vinstintressen. Det är framförallt kvällstidningar som har påverkats av den här utvecklingen, delvis på grund av den stora konkurrensen som finns mellan de olika kvällstidningarna. Den här utvecklingen har lett till uppkomsten av "sensationsjournalistik", en viss typ av journalistik som går att likna vid underhållningsjournalistiken. Nyheterna som prioriteras

inom sensationsjournalistiken tenderar att vara lättsamma och underhållande händelser, som sensationer och avvikelser från det normala, snarare än innehåll där det finns ett allmänt intresse. (Allern, 2012)

Den här utvecklingen har påverkat innehållet i medierna på så sätt att produktionen av seriöst innehåll och granskande journalistik ofta väljs bort då det är för kostsamt. Istället har sensationsjournalistikens principer ett allt större inflytande med sina säljbara och enkla nyheter om kändisar, sport, underhållning och brott. Det här kopplas ihop med mediernas publikorientering. Publikorientering handlar om att medierna anpassar sitt innehåll efter sina mottagare och man kan logiskt koppla samman detta till en förhoppning av ytterligare försäljning och större ekonomisk omsättning. (Allern, 2012)

Allern (2012) identifierar tre olika konsekvenser av mediernas kommersialisering. Den första konsekvensen är mediasystemets förändringar. Konkurrensen ökade kraftigt på mediemarknaden under 80- och 90-talet då flera stora kommersiella mediebolag växte fram på mediemarknaden och började konkurrera. Under mitten av 90-talet när internet blev allt vanligare etablerades även en rad nya webbmedier, samtidigt som de traditionella medierna anslöt sig till den digitaliserade världen. Denna snabba utveckling med hjälp av digitaliseringen ledde till ett helt nytt medieklimat där det inte bara var de stora traditionella medierna som konkurrerade om läsarna, utan en mängd alternativa nyhetskällor.

Kommersialiseringen av medierna har även inneburit en marknadsanpassning av medierna. Mediebolaget har till större grad börjat eftersträva högre lönsamhet samtidigt som det politiska och publicistiska intresset har sjunkit. Pollack (2001) menar att det idag är svårt att se skillnaden mellan vad som är nyheter och vad som är underhållning, och att denna konvergens av medieinnehållet är ett resultat av journalistikens och mediernas kommersialisering. Mediekoncentrationen, konkurrensen och medieföretagens vinstintressen har lett till att innehållet i medierna måste anpassas efter marknadens efterfrågan. Sensationsjournalistiken har alltså blivit ett resultat av det hårda klimatet på marknaden.

5.6 Nyhetsurval och nyhetsvärdering

Nyhetsurval och nyhetsvärdering är två centrala begrepp kopplat till hur medier väljer ut vilket innehåll som ska publiceras. Nyhetsvärdering handlar om hur högt eller lågt en eventuell nyhet värderas, medan nyhetsurval syftar till vad som till slut blir en publicerad nyhet. (Strömbäck, 2008)

Medierna har till uppgift att välja ut vad som ska bli en nyhet, men även vad som inte bör klassas som en nyhet. Denna urvalsprocess påverkas av en rad olika faktorer, både inifrån redaktionerna men även utifrån samhället. Hos de händelser som uppmärksammas av nyhetsredaktionerna och blir en nyhet urskiljer Hvitfelt (1989) en rad olika egenskaper som är ständigt återkommande. Några exempel är att händelsen handlar om politik och ekonomi samt brott och olyckor eller att händelsen handlar om något avvikande från det normala. Det är också vanligt att en händelse blir uppmärksammas om den inträffat geografiskt nära mediets spridningsområde eller om den berör enskilda personer.

Strömbäck (2008) menar att mediernas nyhetsurval utgår från två styrfält, vikt och intresse. Antingen väljer en redaktion ut en nyhet beroende på att den anses vara viktig för allmänheten eller om det anses finnas ett intresse från allmänheten om denna nyhet. Viktiga nyheter är sådana som allmänheten bör ta del av, som samhällsfrågor. Med allmänhetens intresse som styrfält väljer redaktionerna ut de nyheter som marknaden efterfrågar. Det är alltså efterfrågan som styr nyhetsurvalet.

6. Metod och material

Nedan kommer vi presentera den metod vi har valt för att analysera vårt material. Vi kommer att ge en kort redogörelse för hur metoden fungerar samt motivera varför vi valt just den. Vi kommer även att presentera vårt material och motivera den avgränsning som vi har gjort. Slutligen kommer vi kritiskt resonera kring den metod vi valt. I vårt analyschema kommer vi att klargöra hur vi rent tekniskt kommer att gå tillväga med vår analys genom att visa de frågor vi ställt till vårt material.

6.1 Kvalitativ textanalys

Då syftet med vår uppsats är att granska innehållet i Aftonbladet och i Nya Lidköpings-Tidningen för att ta reda på vilka dramaturgiska tekniker man använt sig av har vi valt att göra en kvalitativ textanalys. En utgångspunkt för den kvalitativa textanalysen är att meningen i texter inte är direkt tillgänglig för läsaren, den går att förstå först efter tolkning. Vid en kvalitativ textanalys gör man en noggrann läsning av en texts olika delar samt en texts helhet och väger även in innebörden av den kontext som texten framträder i. För att nå fram till en texts innebörd där det viktigt att formulera frågor till texten för att se om texten kan besvara dessa frågor. (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson & Wängnerud, 2012). Med hjälp denna noggranna läsning ska söka förklaringarna till tidningarnas gestaltningar av händelsen och deras användning av olika dramaturgiska tekniker. Man lägger inom den här typen av analyser också en större vikt vid hur någonting sägs istället för hur frekvent återkommande någonting berättas. Inom den kvalitativa textanalysen anser man även att vissa delar av en text kan vara viktigare än andra. Således är det en passande metod för den typ av undersökning som vi genomfört då vi undersökt en stor mängd texter och letat efter delar eller stycken som vi sedan klassificerat utifrån dramaturgiska grepp.

6.1.2 Analysschema

För att kunna genomföra en effektiv kvalitativ textanalys har vi formulerat frågor som sedan ställts till vårt material (Helland, Larsen, Knapskog & Östbye, 2004). Vi har i vårt analyschema utgått från våra teorier för att effektivt kunna besvara våra frågeställningar. Vi har i första delen fokuserat på hur de båda tidningarna skrev om Lisa Holm, hur hon benämns av de båda nättidningarna samt hur hennes person beskrevs. Vi har därefter letat efter dramaturgiska grepp i innehållet för att se hur tidningarna beskrev händelsen. Bland de journalistiskt dramaturgiska greppen vi har definierat återfinns personifiering, konkretisering, intensifiering, tillspetsning och förenkling. I samband med det har vi sett på hur närområdet beskrivits. Vi har granskat vem det är som träder fram i rapporteringen i de båda tidningarna, alltså vem det är som ges utrymme i rapporteringen. Slutligen har vi sökt förklaringar till rapporteringens innehåll utifrån begrepp så som nyhetsvärdering och

medielogik. Hvitfelt (1989) radar upp några egenskaper som nyheter som blir väldigt omskrivna ofta har, vi kommer att se hur väl de här nyheterna uppfyller egenskaperna för att undersöka om det kan agera som förklaring till varför nyheten blev så omskriven.

De frågor som vi formulerat och ställer till vårt material är följande:

- Hur beskriver medierna Lisa Holm?
- Hur beskrivs närområdet?
- Vem träder fram i texten?
- Vilka av Strömbäcks dramaturgiska begrepp används av medierna?

Dessa frågor är formulerade för att ge svar på våra frågeställningar. Då en av våra frågeställningar handlar om hur händelsen porträtteras i tidningarna så ställer vi frågor till texten kring beskrivningen av Lisa Holm, om hur närområdet såg ut och vem som träder fram i texten. Vi anser att Lisa Holm själv och beskrivningen av närområdet besvarar den första frågeställningen vi formulerat.

När vi analyserat vårt material har vi till en början läst artiklarna enskilt flertalet gånger. Texterna hämtades från respektive hemsida och skrevs sedan ut texterna. Vi markerade därefter ut de delar av texterna vi ansåg tillhöra de olika dramaturgiska metoderna. I vissa av fallen passar ett citat ur texten in på flertalet av de dramaturgiska metoderna, vi kommer i dessa fall att ta med citaten på samtliga delar där vi anser att det finns en koppling.

6.2 Material och avgränsning

Vi har valt att granska artiklar från Aftonbladet och Nya Lidköpings-Tidningens hemsidor. Orsaken till att vi valt just dessa tidningar är delvis att de båda rapporterat mycket kring händelsen om Lisa Holm, samt att vi finner det intressant att se om rapporteringen skiljer sig mellan en tidning som når ut till hela svenska folket och en tidning som har sin målgrupp i det område där händelsen ägt rum. En bidragande faktor är även att Aftonbladet är en kvällstidning och Nya Lidköpings-Tidningen är en lokaltidning, det passar vårt syfte att jämföra dessa med varandra. Orsaken till att vi valde Aftonbladet är att det är den mest lästa nyhetssajten i Sverige och att det i sin tur leder till att de flesta svenskar som sökte information kring fallet ofta fick det från Aftonbladet. Aftonbladet var även aktiva redan från första dagen med artiklar och live-uppdateringar. Orsaken till att vi valde Nya Lidköpings-Tidningen är att det är den geografiskt närmaste staden till Kinnekulle, det är endast 23 kilometer mellan Lidköping och Kinnekulle. Vi tror att tidningens närhet till Kinnekulle präglar deras rapportering kring fallet vilket gör det extra intressant att granska Nya Lidköpings-Tidningen.

Eftersom båda medierna var mycket aktiva under den här perioden och många artiklar publicerades så har vi valt att göra ett urval av artiklar. Avgränsningen var nödvändig då det annars hade blivit en för stor mängd artiklar att analysera och således hade resultatet påverkats negativt. Vi noterade då vi gjorde vårt urval att många av artiklarna i tidningarna liknade varandra, vi valde då bort de artiklar ur samma tidning som vi ansåg vara för lika varandra. Trots vårt urval har vi med majoriteten av de artiklar som publicerades under dessa dagar. Avgränsningen är även nödvändig då det i skrivandets stund fortfarande rapporteras kring händelsen. Vi har valt att enbart analysera de skrivna artiklarna och inte analysera bilder eller videoklipp som i vissa fall medföljer artiklar på båda mediernas hemsidor. Orsaken till detta var delvis att några av Nya Lidköpings-Tidningens artiklar inte hade medföljande bilder och filmer, samt att vi med den här avgränsningen kunde gå djupare i det utvalda materialet.

I vårt urval av artiklar har vi valt ut 15 artiklar ur varje tidning, materialet består således av totalt 30 artiklar, lika många från vardera tidning. De artiklar vi har valt att analysera kommer från de första sju dagarna av rapportering. Orsaken till att vi valt de första sju dagarna är att det finns mycket intressant att granska under dessa dagar. Delvis hade händelsen precis skett och händelseförloppet utveckling pågick fortfarande intensivt. Det publicerades under dessa dagar artiklar med ny information flera gånger om dagen. De datum vi kommer att granska är således mellan den 8:e juni och den 14:e juni. Denna period sträcker sig således från den dagen då Lisa Holm försvinner till den dagen då hon hittas avliden.

6.3 Metodkritik

Kritik som kan riktas mot den kvalitativa metoden är att det är en tolkande metod, således kommer många egna slutsatser att presenteras. Det leder till att eventuella reproduktioner av studien inte nödvändigtvis kommer att komma fram till samma slutsatser. Vi försöker dock att påverka validiteten genom att utgå från vårt teoretiska ramverk i vår analys. Däremot är det svårt att helt lämna ens förutfattade uppfattningar utanför det analysarbete som genomförs och vi kommer därför att i vissa delar av vår analys att själva komma med antaganden och slutsatser. För att få ett så rättvisande resultat som möjligt i vår analys har vi valt ut lika många artiklar ur vardera tidning. Vi har även valt artiklar från samma tidsperiod i båda dessa tidningar. I vårt analyschema har vi arbetat med tydliga frågor som riktas till vårt material. Kritik som kan riktas till studien är att det är möjligt att artiklarna kan ha redigerats i efterhand och således innehåller information som inte var med vid första publiceringen. Vanligtvis märks dock dessa artiklar för att visa att innehållet har ändrats, då det är fallet kommer vi ta med det i beaktning. För att påverka reliabiliteten har vi försökt att

ha en koppling till vår tidigare forskning samt till de teorier vi använt i vårt resonemang.
Eftersom vår undersökning innehåller tolkningsaspekter så blir resultatet delvis subjektivt.

7. Resultat

Vi kommer i vårt resultat att redovisa de dramaturgiska grepp som vi konstaterat att tidningarna har använt sig av. Vi kommer i den här delen att redovisa exempel från artiklarna och peka på vilka likheter och skillnader vi har hittat i tidningarnas rapportering. Vi kommer sedan i analysen söka efter förklaringar för dessa olikheter och försöka förstå dem utifrån de teorier vi valt. Avslutningsvis kommer vi att sammanfatta det vi kommit fram till i resultatet och analysen och tydligt besvara våra frågeställningar.

7.1 Hur gestaltas Lisa Holm?

I den här delen kommer vi att presentera hur Lisa Holm gestaltas i de båda medierna.

De båda medierna har gestaltat Lisa Holm på ett relativt liknande sätt. Både Aftonbladet och Nya Lidköpings-Tidningen har under rapporteringens gång varierat benämningen på Lisa Holm. Innan hennes identitet blev känd för medierna benämndes hon antingen som *"flickan"*, *"tjejen"* eller *"17-åringen"*. Efter att polisen gått ut och offentliggjort Lisas identitet för allmänheten fortsätter tidningarna att beskriva henne på liknande sätt. Ibland skriver de ut hela hennes namn, *"Lisa Holm"*, men det är fortfarande vanligt att båda medierna skriver *"den försvunna flickan"*, *"den unga flickan"* eller någon av de ovanstående beskrivningarna. Båda tidningarna lyfter även fram att Lisa arbetade på fiket på Kinnekulle och att hon den kommande sommaren även skulle sommarjobba på samma fik. Båda medierna ger även det signalement som polisen har gått ut med:

Den 17-åriga flickan är 165 centimeter lång, har långt blont hår och smal kroppsbyggnad. Hon ska ha varit klädd i en rosavit Henry Lloyd-jacka och svarta Adidasbyxor eller jeans. (Artikel 2), (Artikel 16).

En annan gemensam faktor för båda tidningarna är att man i rapportering får veta väldigt lite om vem Lisa Holm var som person. Rapporteringen i det granskade materialet ger oss enbart information om att det rör sig om en 17-årig flicka och ingen större tyngd läggs på att få läsaren att lära känna Lisa Holm, vilket man exempelvis kunde ha gjort genom att beskriva hennes intressen.

En skillnad som går att se i rapporteringen är att Aftonbladet till viss del beskrev Lisa som oskyldig, exempelvis på liknande sätt som i citatet nedan:

Allt som hittills har kommit fram tyder på att det är en skötsam tjej och det finns ingen anledning till att hon skulle hålla sig borta, säger Christer Fuxborg. (Artikel 1).

Aftonbladet beskriver också hur Lisa efter sitt arbetspass var på väg hem till föräldrarna i Skövde innan hon försvann. Efter Lisas död beskrivs hon som en *”jättego tjej och väldigt omtyckt”* (Artikel 13). Liknande uttalanden går inte att hitta i Nya Lidköpings-Tidningen.

7.2 Hur gestaltas närområdet?

I den här delen kommer vi granska hur de båda medierna beskriver det närområde där Lisa Holm försvann. Ett mord på en landsort likt detta är relativt ovanligt gentemot i storstäder eller förorter. Vi vill därför se om tidningarna i rapporteringen har förstärkt beskrivningarna av närområdet. Med närområde räknar vi Kinnekulle, platsen där Lisa försvann och sedan också hittades död.

Det är Aftonbladet som lägger mest fokus av de båda medierna på att beskriva närområdet så tydligt som möjligt. Redan i den första artikeln som skrivs i Aftonbladet, dagen efter Lisas försvinnande, står följande mening:

På den lilla vägen mellan kaféet och en större gård passerade i går bilarna sakta mellan polisavspärningarna och en del boende i området hade gett sig ut för att leta i området på eget bevåg. (Artikel 1).

Vid flertalet tillfällen i de kommande artiklarna ger Aftonbladet väldigt bildliga beskrivningar av hur närområdet ser ut. Vi får bland annat veta att det område där Lisa Holm försvann är fullt med bergsknallar, gödselbrunnar, gamla ödehus och vattendrag. Dessa ord målar tydligt upp en bild av en klassisk landsbygdsort. Fem dagar efter Lisas försvinnande ger Aftonbladet följande beskrivning av Kinnekulle:

Området kring sommaridyllen Kinnekulle omfattas av om vartannat svårtillgänglig skog, böljande grönskande fält och pittoreska gårdar i ett klassiskt svenskt kulturlandskap. (Artikel 9).

Det är tydligt att Aftonbladets rapportering lägger fokus på att måla upp Kinnekulle som ett vackert och oskyldigt landskap och man använder många positivt laddade ord för att uppnå detta. Man har plockat fram vissa delar av landskapet och väljer att lägga mycket fokus på just dessa delar. Överdriva beskrivningar är återkommande, som exempelvis detta citat som skall beskriva Kinnekulle:

ute på vischan, ett ljust och öppet landskap som skulle kunna bilda en sommarvisa (artikel 14).

Man får uppfattningen av att Aftonbladet behandlar Kinnekulle som en viktig del i sin rapportering och att de lägger stort fokus på att förmedla en tydlig bild av området till sina läsare. Liknande beskrivningar går inte att hitta i Nya Lidköpings-Tidningens rapportering där man i det stora hela undviker några som helst beskrivningar av närområdet. Det går att notera att Nya Lidköpings-Tidningen i början av rapporteringen benämnde området där Lisa försvann som Blomberg, för att sedan ändra detta till Kinnekulle senare i rapporteringen. Men det är tydligt att Nya Lidköpings-Tidningen inte anser att det är relevant att ge några målande beskrivningar av landskapet likt de beskrivningar som Aftonbladet publicerat. Enbart vid något tillfälle förekommer beskrivningar som till viss del kan anses vara beskrivande:

Insatsledare Martin Fredman berättade om de fynd som hittades längst grusvägen som går upp mellan åkerholmarna nästan mitt emot allén till Blombergs hamn och att dessa fynd gjorde att polisen koncentrerat sitt sökande i området. (Artikel 27)

Sammanfattningsvis uppfattar vi det som att Aftonbladets beskrivningar av närområdet används i ett annat syfte än de få beskrivningar som framgår i Nya Lidköpings-Tidningen.

7.3 Vem träder fram i texten?

Vi kommer att i den här delen granska vem det är som träder fram i texten i de båda nättidningarna. Det kan röra sig både om personer som blir citerade men även om personer som enbart omnämns i själva artikeln.

I både Aftonbladet och i Nya Lidköpings-Tidningen är det polisen som är mest framträdande i artiklarna. I princip all ny information om fallet presenteras i citatform av polisen. Här skiljer sig inte tidningarnas rapportering åt på många ställen, det är polisens uttalanden som för händelseförloppet framåt. I Aftonbladets första artikel citeras polisen enligt följande:

Vid 20-tiden, när hon inte kommit hem, blev hennes föräldrar oroliga och en av dem satte sig i bilen och åkte åt motsatt håll, mot kaféet, om något hade hänt på vägen, säger Christer Fuxborg. (Artikel 1).

I Nya Lidköpings-Tidningens första artikel träder också polisen fram i form av ett citat:

”Vi är väldigt tacksamma om folk hör av sig om de sett något runt 18:30 men också tidigare under dagen, Christer Fuxborg” (Artikel 16).

Det bör poängteras att det i båda dessa medier är samma personer från polisen som träder fram, nämligen polisens presstalesman och en kriminalkommissarie. Det händer att bara ”polisen” träder fram i artiklarna också, men de flesta uttalanden kommer i båda medierna från dessa två personer. Både Aftonbladet och Nya Lidköpings-Tidningen bygger många av sina artiklar kring uttalanden från polisen och placerar ofta citat högt upp i artiklarna, speciellt i den tidiga fasen av rapporteringen.

En skillnad som går att se i rapporteringen är framträdandet av privatpersoner som saknar koppling till händelsen. I Nya Lidköpings-Tidningen är det relativt ovanligt att privatpersoner boende i området ges utrymme i rapporteringen. De få gånger någon träder fram så görs det inte via citat, utan istället omnämns de bara i artiklarna. Ett exempel på det går att hitta i en artikel som publicerades efter Lisas död:

Under ljusständningen spelade Lena Öberg Yirumas Kiss the rain på piano och det blev en lång stund av eftertanke när nästan 150 personer ville tända ett ljus. Maria Svensson sjöng därefter Som en bro över mörka vatten. (Artikel 30).

I Aftonbladet däremot var det vanligt att privatpersoner omnämndes i rapporteringen, både genom att de omnämns i texten men även via citat. Redan i första artikeln i Aftonbladet står följande:

Det är riktigt otäckt, jag har småsyskon som är i samma ålder, säger en ung kille som kör runt i omgivningarna på fyrhjuling. (Artikel 1).

Liknande artiklar förekommer vid ett flertal tillfällen och är ofta av liknande typ, nämligen privatpersoner som antingen är rädda eller försöker förmedla en sorts oro. Det enda som verkar ge dessa individer legitimitet att uttala sig är att de rör sig i närområdet och att de är boende i närheten av Kinnekulle. Liknande typer av uttalanden går inte att hitta i Nya Lidköpings-Tidningen. Istället ges frivilligorganisationen Missing People ett stort utrymme i Nya Lidköpings-Tidningen. Vid ett flertal tillfällen citeras medlemmar och de är ofta väldigt positiva uttalanden det rör sig om:

Av de eftersök som jag varit med på i Trollhättan har vi hittat personen vi sökt i 100 procent av fallen, berättar Bengt Espling. (Artikel 20).

Lisas familj tar inte någon större plats varken i Aftonbladet eller i Nya Lidköpings-Tidningens rapportering. De omnämns enbart i rapporteringen som kretsar kring händelseförloppet, men de träder ej fram på andra sätt.

7.4 Dramaturgiska grepp

I den här delen kommer vi att gå igenom de dramaturgiska grepp som enligt Strömbäck (2014) är vanligt förekommande inom journalistiken. Vi kommer att gå igenom begreppen var för sig, ”tillspetsning” och ”förenkling” kommer förklaras under samma rubrik.

7.4.1 Intensifiering

När det kommer till intensifieringar i de båda nättidningarnas rapportering har vi kunnat se stora skillnader då Aftonbladet använt sig av detta dramaturgiska grepp i mycket större utsträckning än Nya Lidköpings-Tidningen. Man har tydligt kunnat se skillnader då Aftonbladet använt sig av en mer levande journalistik och i sin användning av laddade uttryck.

Redan i första artikeln ger Aftonbladet tydliga markeringar på intensifiering. Vid den här tidpunkten vet man fortfarande inte vad som har hänt Lisa Holm men ändå försöker Aftonbladet bygga upp en spänning kring händelsen. Tidningen citerar en polis som säger ”*Det här ser inte bra ut*” (artikel 1). Genom att ge plats åt ett sådant uttalande spekulerar tidningen i att något allvarligt har hänt med Lisa. Senare i artikeln får en annan person komma till tals som säger ”*det är riktigt otäckt, jag har småsyskon i samma ålder*” och även detta uttalande pekar på att Aftonbladet försöker bygga upp en spänning och en oro, men även få läsaren att känna någon form av igenkänning.

I en senare artikel, då Lisa Holm har varit försvunnen i tre dagar, kallar Aftonbladet försvinnandet för ett ”*mysterium*”(Artikel 2). Genom att använda ordet ”*mysterium*” bygger tidningen upp en spänning kring händelsen och får läsarna att vilja veta mer om vad som kan ha hänt med Lisa. Längre ned i artikeln står det i en underrubrik att en individ ”*betett sig konstigt*” utan att något vidare belägg ges. Tidningen skriver också att allt tyder på att hon blivit bortförd mot sin vilja och hänvisar endast till att det är ”*enligt polisen*”.

När Lisa Holm har varit borta i fyra dagar skriver Aftonbladet en artikel där fallet jämförs med ett tidigare fall då en kvinna försvann för drygt 20 år sedan och är spårlöst försvunnen än idag. Att dra en sådan parallell så tidigt i utredningen är en tydlig intensifiering då det inte finns några tydliga bevis på att Lisa blivit bortförd mot sin vilja.

I senare artiklar strax innan och efter att kroppen har hittats använder sig Aftonbladet av uttryck som *“förtviulan och oro”*, *“polisens hetaste spår”*, *“gåta”*, *“polisens desperata sökande”*, *“bygden i chock”*. Dessa formuleringar är väldigt laddade och skapar en viss känsla i texterna, vilket är typiskt för intensifiering.

I Nya Lidköpings-Tidningen har vi vid ett fåtal tillfällen kunnat identifiera att tidningen använt sig av intensifieringar i sina artiklar men inte alls i lika stor utsträckning som Aftonbladet. Ett exempel är när Lisa Holm har varit borta i två dagar då Aftonbladet skriver en artikel med rubriken *“Sätter in hästar i sökandet efter Lisa”* (artikel 19). I artikeln framgår det att polisen har ökat sina insatser i letandet efter Lisa Holm i form av polishundar, hästar och mer poliser. Men ändå väljer tidningen att i rubriken endast nämna hästarna med anledningen att det känns ovanligt och intresseväckande att man använder sig av hästar i sökandet.

I en artikel som Nya Lidköpings-Tidningen skrev dagen efter kan man hitta ytterligare en intensifiering där tidningen citerar polisen Christer Fuxborg som säger *“vi ska hitta henne, det är bara en fråga om när vi gör det”* (Artikel 22). Uttalandet skapar en känsla av hopp om att hitta Lisa och en spänning kring om eller när hon kommer att hittas.

Ett annat citat som är en tydlig intensifiering kan man se i en artikel som är skriven efter att Lisas kropp har hittats. Där är det Erik Bryskhe, boende i området, som säger:

Hålla om, hålla tyst, hålla i och hålla ut, det är grunden när en människa är i chock, klarar man det så har man kommit långt och vi finns här. (Artikel 28).

Om man tittar övergripande på de texter vi har analyserat av Nya Lidköpings-Tidningen är det väldigt få laddade formuleringar och uttryck som används i jämförelse med Aftonbladet. Det är tydligt att Aftonbladet försöker bygga upp en spänning och mystik kring fallet för att på så sätt öka uppmärksamheten kring det.

7.4.2 Tillspetsningar och förenklingar

Det går att finna många exempel på tillspetsningar och förenklingar i Aftonbladets rapportering och desto mindre i Nya Lidköpings-Tidningens rapportering. Redan i Aftonbladets första artikel om händelsen, då det alltså inte står klart vad det är som har hänt med Lisa Holm, framgår följande i ingressen:

Det här ser inte bra ut, säger Lars Johansson, kriminalkommissarie vid grova brottsroteln i Skaraborg (Artikel 2).

Läser man vidare i artikeln blir det dock tydligt att ingen vet vad som har hänt med Lisa Holm, men Aftonbladet väljer att direkt måla upp situationen som allvarlig. Genom att läsa det uttalandet förstår man direkt vad det är som har hänt, inga vidare detaljer behöver ges. I en artikel som publiceras i Aftonbladet den 9:e juni står följande citat i ingressen:

”Hon gick ut från där hon jobbade och sen har hon bara gått runt husknuten och försvunnit, säger Lars Johansson, kriminalkommissarie vid grova brottsroteln i Skaraborg” (Artikel 2).

Även här är det tydligt att man tillspetsat och förenklat budskapet i artikeln. Det här uttalandet är en förenkling av den händelsen som ägt rum då man senare i artikeln redogör för vilka spår polisen har, en detalj som således helt är utelämnad i citatet.

En annan förenkling och tillspetsning kan man hitta i en artikel i Aftonbladet som publicerades någon dag senare, där det står:

Fynden har inte gjorts i direkt anslutning till varandra, men det finns trots allt en röd tråd i det hela. Nu måste vi reda ut varför de är där och hur de hamnat där, säger han. (Artikel 3).

I det här citatet märker man att de viktigaste och tydligaste delarna i uttalandet har valts ut. Det är tydligt att fynd har gjorts, att det finns en röd tråd och att det måste utredas. Dessa delar har sedan klumpats ihop till ett kort citat.

En annan typ av förenkling som är ständigt återkommande i Aftonbladets rapportering är den kring användandet av siffror. I en artikel som behandlar sökandet framgår det i texten att *”långt över 100 frivilliga”* deltog för att beskriva de som söker efter Lisa. Istället för att ange den exakta siffran på de som deltog i sökandet väljer man att använda sig av den ospecifika formuleringen *”över 100”*, vilket på ett tydligt sätt kan anses vara en förenkling. Om man däremot tittar på rapporteringen i Nya Lidköpings-Tidningen kan man vid flera tillfällen se att de skrivit det exakta antalet personer som varit med och sökt efter Lisa. Ett exempel är när Nya Lidköpings-Tidningen den 11 juni skriver *”1 100 personer har deltagit i sökandet under dagen”*

Men även i Nya Lidköpings-Tidningen kan man hitta några exempel på tillspetsningar och förenklingar och även här i form av sammanfattande citat. Citat från polisen av följande slag kan ses som en tillspetsning och förenkling:

Vi ser väldigt allvarligt på händelsen. Det är allvarligt när en flicka försvinner på det här sättet utan att det finns några indikationer på

vad som hänt, säger Lars Johansson chef vid enheten för grova brott i Skaraborg. (Artikel 16).

Citat liknande detta används som sammanfattande förklaring till händelsen och återkommer ofta i början av flera av Nya Lidköpings-Tidningens artiklar. I en annan artikel av Nya Lidköpings-Tidningen behandlar de sökandet efter Lisa Holm och i rubriken skriver man då: *“Sätter in hästar i sökandet efter Lisa”*. (Artikel 19).

I texten som följer visar det sig att även människor och flertalet hundar har deltagit i sökandet. Trots det väljer Nya Lidköpings-Tidningen att lyfta fram just hästarna, vilket är en tydlig indikation på tillspetsning.

En tydlig skillnad gällande tillspetsning i Aftonbladet och Nya Lidköpings-Tidningen är att Aftonbladet vid många tillfällen förkortar eller sammanfattar uttalanden medan man i Nya Lidköpings-Tidningen har haft med längre delar av uttalandena. Vi har kunnat se vid upprepande tillfällen att nättidningarna använt sig av liknande citat från samma personer, och vid flera av dessa tillfällen är Nya Lidköpings-tidningens citeringar mer utförliga än Aftonbladets.

7.4.3 Konkretisering

Trots att mord är en tydlig händelse så har båda medierna använt sig av konkretisering för att skapa en mer mänsklig koppling i sina texter, däremot är det Aftonbladet som använder greppet mest kontinuerligt. Konkretiseringarna dyker ofta upp i form av att känslor lyfts fram men även genom att tidningarna valt att fokusera artiklarna på speciellt konkreta händelser. Ett tydligt exempel finns i en av Aftonbladets artiklar där fokusen ligger på Lisas skola:

Sedan Lisa Holm, som är elev på samhällsprogrammet på skolan, försvann har oroskänslor, rädsla och hopplöshet präglat skolvardagen. (Artikel 8).

Här har Aftonbladet konkretiserat genom att välja ut en speciell konkret händelse men även genom att lyfta fram känslor, man låter Lisas skola stå för känslorna av sorg. Ett annat exempel går att finna i en artikel skriven efter att Lisa Holm hittats död, där Aftonbladet fokuserat på ett Facebookinlägg från polisen:

En stor vältränad man vars rygg det står 'Polis' på sitter och skakar och gråter bakom ett uthus. En vitblek tekniker stirrar hållögt ut i tomma intet och en hundförare har borrarat in sitt ansikte i hundens päls. (Artikel 15).

Likt det förra exemplet har man här valt ut en konkret händelse samt lyft fram känslor. I många av artiklarna citerar Aftonbladet någon och använder uttalandet som en sorts sammanfattning:

Det är så konstigt hur någon bara kan försvinna sådär. Och att något sådant här händer så nära, säger Petra Wersén. (Artikel 3).

Uttalanden liknande detta återkommer vid flertalet tillfällen i rapporteringen och de kommer ofta tidigt i artiklarna och bidrar inte med någon ny information om fallet. Nya Lidköpings-Tidningen använder liknande citat vid några tillfällen för att skapa en mer mänsklig känsla i rapporteringen:

Visst talar tiden emot oss, men det har inträffat tidigare att människor har hittats vid god vigör efter mer än tre dygn. Det finns inte en tanke på att dra ner på spaningsinsatsen ännu, säger Martin Fredman. (Artikel 20).

Citatet ovan är både känslösamt och förmedlar på ett tydligt sätt att det fortfarande finns hopp om att hitta Lisa vid liv och att man är långt ifrån att ge upp. Budskapet är enkelt formulerat och enkelt att ta till sig. Aftonbladet återkommer dock mer frekvent till konkretiserande uttalanden. I den första artikeln som Aftonbladet publicerar citeras en privatperson enligt följande:

Det är otäckt, jag har småsyskon som är i samma ålder, säger en ung kille som kört runt i omgivningarna på fyrhjuling. (Artikel 1).

Det här citatet gör händelsen väldigt konkret genom den mänskliga kopplingen till Lisas familj. Aftonbladet använder dock inte enbart konkretisering för att föra fram någonting negativt utan även för att formulera känslor av hoppfullhet:

Det är fullständigt fantastiskt engagemang från ortsbefolkningen. Förhoppningen är kristallklar, att hitta henne vid liv. Det är det yttersta målet, säger Kenneth Söderlund. (Artikel 4).

Konkretisering är vanligt förekommande i Aftonbladet, bland annat genom att de i flertalet artiklar tidigt skriver hur många dagar det gått sedan försvinnandet. I flera av de första artiklarna kan man hitta formuleringar som *“Lisa Holm, 17, har nu varit försvunnen i över tre dygn”*(artikel 2). På så sätt är det lätt för läsaren att sätta sig in i händelseförloppet.

7.4.4 Personifiering

Vi kommer i den här delen att granska till vilken grad de olika nättidningarna har använt sig av personifiering i sin rapportering.

Personifiering handlar om att sätta människor i centrum av sin rapportering, och det är tydligt att både Aftonbladet och Nya Lidköpings-Tidningen använder sig av personifiering i sin rapportering. Däremot är det Aftonbladet som gör detta till störst utsträckning när det kommer till att placera privatpersoner i centrum. Flertalet av Aftonbladets artiklar uppfattas som om de är uppbyggda utifrån antingen privatpersoners, polisers eller övriga experters uttalanden. I en av artiklarna besöker Aftonbladet Lisas skolklass och bygger då innehållet i artikeln enbart på de känslor som förmedlas av skolans elever och skolans rektor. I vissa fall försöker man sätta ord på elevernas känslor genom att skriva:

De många frågorna runt Lisa Holms försvinnande är i stället det som dominerar: Vad är det som hänt vår skolkamrat och elev? (Artikel 8).

Händelsen kring Lisa framställs på så sätt mer mänsklig än i den övriga rapporteringen. I Nya Lidköpings-Tidningen är det inte lika vanligt att man personifierar genom att låta privatpersoner komma med uttalanden. Det går även tydligt att se exempel på detta tillvägagångssätt i det här citatet från Aftonbladet:

Det är ens värsta mardröm att någon tar ens barn, säger Carola Svensson. (Artikel 13).

I båda medierna citeras polisen ofta, som vi tidigare nämnt, med namn tydligt angivet. Att man gör det istället för att bara ange ”polisen” som källa bidrar till att läsaren efter ett tag i rapporteringen börjar känna igen dessa individer. Det bidrar även till att framställa polisens organisation som mer mänsklig. Exemplet nedan visar hur Nya Lidköpings-Tidningens rapportering har tydliga drag av personifiering:

Någonstans i denna mängd av tips finns kanske två händelser som kan kopplas ihop och bli ett huvudspår, säger Fuxborg. (Artikel 23).

Det blir med citat liknande detta även tydligt att all den information som förmedlas via polisen inte innehåller någonting nytt eller något som pekar på att man är närmare att lösa fallet.

I Aftonbladet citeras som sagt många personer från närområdet, ofta är det citat med liknande form som denna:

Det är fruktansvärt det som har hänt. Jag bor alldeles här borta, säger
Camilla Lundqvist och pekar bortom gården. (Artikel 13).

Dessa uttalanden sätter tydligt ord på de känslor som Aftonbladet anser att de boende i orten har, det går även att argumentera för att detta är en typ av personifiering, då uttalandet gör att händelsen känns mer mänsklig. På samma sätt kan dessa uttalanden kopplas till personifiering genom att de tydliggör att det som hänt Lisa Holm påverkar hela orten. Det är enligt ett sådant synsätt fler som drabbats av händelsen än enbart Lisa Holm.

Aftonbladet tar också upp hur boende i orten inte längre känner sig trygga i Kinnekulle. Följande citat stärker detta:

*Vi bor också här ute på landet och nu är trygghetskänslan som
bortblåst, säger Berit Stewart och torkar tårarna under ögonen.*
(Artikel 13).

Varken i Aftonbladet eller i Nya Lidköpings-Tidningen träder Lisas familj eller hennes anhöriga fram. Detta kan bero på att ingen av dem valde att göra uttalanden, men det är noterbart att de även sällan nämns i texten. I det stora hela ligger det väldigt lite fokus på familj och anhöriga, familjen nämns i beskrivningen av händelsen i båda nättidningarna, men sällan i mer känslösamma sammanhang. I båda tidningarna beskrivs det hur en av föräldrarna körde ned till Kinnekulle för att leta efter Lisa då hon inte kom hem, men det framgår inte vem av föräldrarna det var.

Ett annat sätt som Aftonbladet använder personifiering på är genom att dra kopplingar till ett annat fall. I en av artiklarna drar man kopplingar till ett tidigare mord som enligt Aftonbladet påminner om Lisa Holm-händelsen.

Längre fram låg flera av hennes ringar. Fynden övertygade polisen och anhöriga om att Helena mördats. 20 år senare har fortfarande ingen mördare gripits – och ingen kropp återfunnits. Fallet har, konstaterar de poliser som utredde försvinnandet, flera likheter med Lisa Holms försvinnande. (Artikel 5).

Genom att relatera det här gamla fallet med det som hänt med Lisa skapar man en sorts koppling till en händelse där en annan person farit illa. Det skall tillägas att artikeln är skriven den 11:e juni och man hade då ingen vetskap om vad som hänt med Lisa. Det här är en typ av personifiering genom att använda en annan persons öde för att förklara Lisas. Det blir således en väldigt tydlig spekulering i vad som hänt med Lisa Holm utifrån en annan persons öde.

8. Analys och diskussion

Vi kommer i den här delen att behandla och analysera det som presenterats i resultat-delen samt jämföra de båda nättidningarnas rapportering med varandra. Vi kommer därefter att koppla rapporteringen till medielogiken samt försöka besvara varför vi tror att händelsen blev så medialt omskriven i dessa nättidningar.

8.1 Det idealiska offret

I den här delen kommer vi att försöka förklara den omfattande rapporteringen utifrån Christies (2001) teorier kring vad som konstituerar ett "idealiska offer". Christie presenterar fem olika kriterier som, om de uppfylls, leder till att ett offer kan klassas som "idealistiskt". Vi kommer att väga in det som tas upp i resultatdelen för att styrka vårt argumenterande.

Båda nättidningarna publicerade många artiklar om händelsen under den perioden vi granskade. Vi anser det intressant att fundera kring varför händelsen blev så omskriven. Det finns många drag kring Lisa Holms person som pekar på att hon uppfyller många av de kriterier som Christie (2011) anser att ett offer bör ha för att klassas som ett "idealistiskt offer". Under delen "tidigare forskning", se 4.4, presenteras Christies punkter mer ingående. Eftersom Greer (2007) anser att dessa aspekter har en stor påverkan på hur omskriven en händelse blir är det högst relevant att placera in det vi får veta om Lisa Holm under Christies punkter. Vi får vid flertalet tillfällen information om att Lisa var ung och oskyldig, bland annat genom beskrivningar så som "*den unga flickan*". Vi får även reda på att hon precis har lämnat sitt arbete då hon försvann. Det är definitivt någonting som kan placeras in på Christies andra punkt då det uppfattas som respektabelt att som 17-åring ha ett jobb. Christies tredje punkt, att offret befinner sig på en säker plats där hon inte kan klandras för att vara på, stämmer också tydligt in. Speciellt i Aftonbladet läggs stort fokus på att beskriva Kinnekulle som ett litet och oskyldigt område på landet. Det till och med presenteras ordagrant i Aftonbladet:

Det finns en risk i vissa miljöer och visst agerande. Men risk att jobba på ett idylliskt café i ett försommarsverige så vackert att det svider i hjärtat? Nej. (Artikel 14).

Det blir således väldigt tydligt att platsen inte bär med sig någon fara och att Lisa omöjligt bör klandras för att ha befunnit sig där. Vid större delen av rapporteringen så är gärningsmannen inte känd för polisen, man vet inte heller vad som hänt med Lisa. Men båda medierna är tydliga med att Lisa med största möjliga sannolikhet har förts bort mot sin vilja och på så sätt är det inte långt ifrån att påstå att det är av en stor och ond gärningsman. Christies sista punkt, att gärningsmannen och offret inte har någon relation med varandra,

uppfylls även utifrån tidningarnas beskrivning. Det är återigen Aftonbladet som skriver att Lisa är en oskyldig tjej och på så sätt fråntar henne allt ansvar. Genom sina beskrivningar förstår läsaren att det som hänt Lisa helt ligger utanför hennes kontroll.

En orsak till att Christies aspekter är så pass relevanta att ta upp och använda som förklaring till det stora mediala intresset är kopplat till mediernas syn på brottsoffer. Duus-Otterström (2011) anser att offret blir mer och mer framträdande i mediernas bevakning, det är således rimligt att anta att det påverkar vilka nyheter som kommer att bli stora. Om man utgår från att Duus-Otterströms studie är korrekt och att det alltså finns ett stort fokus på offret i rapporteringen så är det relativt logiskt att Christies resonemang är högst relevant. Som vi sett passar Lisa Holm tydligt in i Christies beskrivning av det idealistiska offret. Det går här att se hur vikten av de egenskaperna ett offer har påverkar nyhetsvärderingen. Som vi tidigare nämnt behandlar nyhetsvärdering och nyhetsurval den process där medierna väljer ut det innehåll som ska publiceras och således bli en nyhet (Strömbäck 2008). En viktig del av nyhetsvärderingen har alltid varit personifieringen, att nyheter som berör enskilda personer värderas högre än nyheter som inte gör det och således kan uppfattas som mindre konkreta (Ghersetti & Hvitfelt, 2001). Brottsfall är också ett populärt ämne i sig som medierna ofta rapporterar kring. Däremot tror vi att den här typen av brottsfall, med ett offer som enligt Christie kan kallas för "idealiskt", kommer att bli viktigare och viktigare i nyhetsvärderingsprocesser. Därmed anser vi att en orsak till att händelsen blev så medialt omskriven är just att den drabbade en ung oskyldig flicka på landsbygden. Det är viktigt att komma ihåg att nyhetsvärdering inte är någonting statiskt utan att den ständigt påverkas och förändras av mediet själv eller av samhället. Värderingarna förändras således med tiden, att man just fokuserar mycket på offret har i många fall med identifiering att göra. Ytterligare en bidragande faktor är det faktum att Lisa Holm inte hade någon direkt koppling till gärningsmannen. Då dessa nyheter tenderar att vara mer frekvent förekommande än nyheter om incidenter där gärningsmannen och offret sedan tidigare känner varandra tror vi kan ha varit en bidragande faktor till den omfattande rapporteringen.

8.2 Olika gestaltningar

Enligt gestaltningsteorin väljs vissa aspekter ut av verkligheten för att beskriva och gestalta en viss händelse och genom användningen av ord, vinkel och fokus kan en nyhet gestaltas på ett sådant sätt att den får en speciell mening (Strömbäck, 2012). I Aftonbladets och Nya Lidköpings-Tidningens rapportering kring fallet har vi tydligt kunna se hur tidningarna valt att fokusera på olika aspekter av händelsen, ofta med hjälp av olika dramaturgiska grepp. Det vi framförallt har undersökt vad gäller gestaltning är hur tidningarna har beskrivit Lisa Holm samt hur närområdet har beskrivits. Vi har kommit fram till att tidningarnas sätt att

benämna Lisa Holm har varit väldigt lika varandra. Däremot har vi konstaterat att själva beskrivningen av Lisa har skilt sig åt, då Aftonbladet vid flera tillfällen försökt beskriva henne som oskuldsfull.

Demker och Duus-Otterström (2011) menar att brottjournalistiken under de senaste 20 åren har gått mot ett allt större fokus på brottsoffret och att ge brottsoffret ett ansikte. Det har blivit vanligare att beskriva offret som så skuldfritt som möjligt och peka ut offrets oskuld. Varför Nya Lidköpings-Tidningen inte har valt att ge Lisa Holm "ett ansikte" tror vi beror på respekt mot de anhöriga och andra i området. Eftersom att Nya Lidköpings-Tidningen är en lokaltidning som sträcker sig till Kinnekulle tror vi att de känner ett större ansvar att skriva på ett respektfullt sätt om Lisa Holm.

Aftonbladets gestaltning av Lisa Holm blir en form av personifiering. Man fokuserar på en person för att förklara händelsen och få artikeln att bli levande. Ghersetti och Hvitfelt (2000) menar att en anledning till att personifiering i medierna är så omfattande är att berättelser om enskilda personer är så eftertraktade hos publiken. En förklaring till att rapporteringen här skiljer sig mellan Aftonbladet och Nya Lidköpings-Tidningen kan vara att Aftonbladet är mer publikorienterad, vilket innebär att de anpassar sitt innehåll efter sina mottagare vilket logiskt kan kopplas ihop med tidningens ekonomiska intressen. (Allern, 2012)

Tidningarnas gestaltning av närområdet har sett ut på två helt olika sett. Aftonbladet har vid många tillfällen gett väldigt detaljrika och målande bilder av miljön och området där händelsen inträffade. Nya Lidköpings-Tidningen har å andra sidan väldigt få beskrivningar av närområdet. Aftonbladet har under hela rapporteringen haft ett stort fokus på att beskriva närområdet som vackert och oskyldigt och även upprepade gånger uttryckt hur otroligt det är att en sådan händelse kan hända just i Kinnekulle.

Aftonbladet och Nya Lidköpings-Tidningens gestaltning av närområdet skulle kunna gå att förklaras genom tidningarnas geografiska säten och läsarkrets. Nya Lidköpings-Tidningen som har en geografisk närhet till Kinnekulle och läsare som har en förkunskap om området behöver inte ge några vidare utförliga beskrivningar av området. Aftonbladet däremot som har en läsarkrets över hela Sverige har ett större behov att förklarar vad Kinnekulle är för område. Men att Aftonbladet har gett en målande bild av närområdet tror vi har en annan förklaring, nämligen att ett mord på en liten landsbyggsort inte är lika vanligt som ett mord i en storstad. Ett mord i en storstad eller i en förort där förövaren och offret känner varandra skulle till största sannolikhet inte få speciellt stort utrymme i medierna då det inte är allt för ovanligt i Sverige. Men liknande brott som Lisa Holm-fallet är relativt ovanliga, att en ung

flicka blir mördad ute på landet är något som inte tillhör vanligheterna. Ett av Hvitfelts (1989) kriterier för att en händelse ska bli uppmärksammas är att händelsen ska avvika från det normala. En av de saker som avviker från det normala i Lisa-Holm fallet är just området där händelsen inträffade, och det är därför vi har kunnat se ett så stort fokus på områdesbeskrivningar i Aftonbladet. Man kan också se i beskrivningen av närområdet att Aftonbladet försöker bygga upp en rädsla genom att hävda att man inte kan känna sig trygg ens på landsbygdsorter likt Kinnekulle. Heber (2011) menar att medier bidrar till att skapa en omotiverad rädsla bland det svenska folket genom sina beskrivningar av samhället, vilket han menar beror på den ökade kopplingen mellan brottsrapportering och nöjesjournalistik. Medierna skapar denna rädsla genom att beskriva vissa grupper som mer utsatta eller områden som mer osäkra än andra. Genom att Aftonbladet hävdar att man inte kan känna sig säker på landsbygden skapar de en omotiverad rädsla bland folket, men skapar samtidigt ett större intresse för deras rapportering av fallet. Detta styrks genom att Aftonbladet väljer att publicera detta citat för att visa hur Ortsbefolkningen inte längre känner sig trygga:

Vi bor också här ute på landet och nu är trygghetskänslan som bortblåst, säger Berit Stewart och torkar tårarna under ögonen.
(Artikel 13).

Den sista gestaltungsaspekten vi har undersökt är vem som träder fram och får komma till tals i de två olika tidningarnas rapportering. Här har vi kunnat se både likheter och olikheter i gestaltningen. Polisen får ett stort utrymme i båda tidningarna men däremot får privatpersoner ett större utrymme i Aftonbladet. En anledning till att Aftonbladet valt att ge ett så pass stort utrymme till privatpersoner kan vara för att de använder privatpersoner som ett sätt att intensifiera sina artiklar. När man intensifierar använder man sig av laddade formuleringar och uttryck för att göra en händelse mer spännande (Strömbäck, 2014). Vi har i flera artiklar av Aftonbladet sett citat från privatpersoner i form av spekulationer som bygger upp en dramatik kring händelsen. Varför Nya Lidköpings-Tidningen valt att i princip inte intervjua några privatpersoner alls tror vi har samma orsak som till att de valt att inte beskriva Lisa Holm som person, för att de försöker visa respekt mot de som bor i närområdet.

I Aftonbladets första artikel om händelsen, skriven den 8 juni, innan man visste någonting om vad som hade hänt med Lisa, publicerade Aftonbladet följande citat från polisen: *“Det här ser inte bra ut”* och tog även med citatet *“Det är riktigt otäckt, jag har småsyskonen som är i samma ålder, säger en ung kille som kört runt i omgivningarna på fyrhjuling.”*. Det är alltså tydligt att Aftonbladet tidigt i rapporteringen har försökt bygga upp en spänning kring händelsen.

Övergripande har vi också noterat att Aftonbladets gestaltning av händelsen har varit mer pessimistisk än Nya Lidköpings-Tidningen. Genom att uttrycka sig på vissa sätt och genom att ha med vissa uttalanden, framförallt tidigt i rapporteringen, får man intrycket av att Aftonbladet har en pessimistisk inställning till hur fallet kommer att utvecklas. Om man däremot granskar Nya Lidköpings-Tidningen kan man konstatera det motsatta. Tidningen ger tecken på att de håller hoppet vid liv och fokuserar på hur många som hjälper till i arbetet med att hitta Lisa snarare än att spekulera i om vad som kan ha hänt med henne.

En förklaring till Aftonbladets pessimistiska inställning går att söka i Heber (2011). Heber anser där att svenska medier bidrar till skapa en omotiverad rädsla för brott, vilket de gör genom att använda formuleringar som väcker känslor och skapar vissa reaktioner. Heber menar också att mediernas rapportering är präglad av en tydlig koppling mellan kriminaljournalistik och nöjesjournalistik. Den ökande sensationsjournalistiken har lett till att dessa två genrer oftast kombineras, vilket märks i det dramaturgiska berättandet i kriminaljournalistiken och inte minst genom spekulerandet. Ett tydligt exempel på detta är hur frekvent Aftonbladet använder sig av dramaturgiska grepp i sin rapportering kring Lisa Holm-fallet.

Varför inte Nya Lidköpings-Tidningen, på samma sätt som Aftonbladet, har förmedlat samma känsla av rädsla och pessimism tror vi beror på att Nya Lidköpings-Tidningen inte har samma behov av att väcka starka reaktioner eller att försöka bygga upp en konstruerad spänning. Samtidigt är det inte allt för långsökt att anta att tidningen känner ett visst ansvar mot sina läsare att vara objektiva i rapporteringen och inte spekulera i vad som kan ha hänt med Lisa. Man kan hävda att likt Aftonbladet är även Nya Lidköpings-Tidningens innehåll mottagaranpassat, men skillnaden är att de båda nättidningarna har olika publikers med olika behov och krav. Aftonbladets mottagaranpassning leder till snabbt framtagna sensationsfyllda nyheter då deras läsare kräver en ständig uppdatering av nyheter medan Nya Lidköpings-Tidningens mottagaranpassning snarare leder till en objektiv journalistik då kravet på att nyheterna är väl bearbetade är viktigare än att de är först ut med nyheterna.

8.3 Medielogik, sensationsjournalistik och kommersialisering

En av de aspekter som blev tydlig i resultatdelen är att Aftonbladet använder sig av betydligt fler dramaturgiska tekniker än Nya Lidköpings-Tidningen. Det kan dock finnas flertalet förklaringar till detta. Enligt medielogiken väljer medierna ut de händelser som de vill publicera och man kan som läsare således inte anta att medierna ger en korrekt bild av verkligheten (Strömbäck, 2004). Det är inte heller säkert att den information som publiceras är information som är viktig för allmänheten att känna till, istället lägger medierna en stor

vikt vid en händelses dramaturgiska potential. Den här processen har en tydlig inverkan på det som rapporteras i medierna och formar även dess innehåll. Aftonbladet och Nya Lidköpings-Tidningen har definitivt olika förutsättningar att rapportera på och har även en väldigt skild publik.

Ser vi på hur många som besökte respektive sida under den vecka som vi granskade nyhetsflödet ser vi att Nya Lidköpings-Tidningen procentuellt hade en mycket större ökning besökare än Aftonbladet, som trots det hade betydligt fler besökare totalt. Aftonbladet kan sägas ha hela Sveriges befolkning som målgrupp medan Nya Lidköpings-Tidningen främst riktar in sig på en mindre region. Detta faktum, tillsammans med ytterligare aspekter så som olika ägarbilder samt olika ekonomiska förutsättningar, har en stor inverkan på mediernas innehåll. Aftonbladet klassas som en kvällstidning, och kvällstidningar har sedan 90-talet behövt anpassa sig efter marknads behov, främst av ekonomiska skäl. Detta har starkt bidragit till en ökad mängd nöjesjournalistik (Hadenius, Weibull & Wadbring, 2011). Den här processen kallas för kommersialisering och många stora kvällstidningar lever på sina annonser, och annonsörerna är i sin tur mestadels intresserade av nyhetssidor med så många besökare som möjligt. Detta kan vara en orsak till att Aftonbladet i en betydligt större utsträckning använde sig av dramaturgiska grepp. Det kan även vara, som Karlsson (2006) hävdar, att det är så pass viktigt idag att vara först med en nyhet att materialet inte hinner bearbetas ordentligt och således inte kan presenteras sakligt. Just sakligheten i mediernas rapportering tas även upp av Ghersettis och Hvitfeldts (2000) i deras granskning av mordet på Diana då de fastslår att just Aftonbladet var det mediet som gav den mest mångsidiga bilden av Diana, bland annat genom att presentera information som inte direkt kan anses ha varit relevant. Även då var kravet på snabbhet utöver klarhet tydligt närvarande. Då kravet på Aftonbladet är större och konkurrensen är hårdare inom kvällstidningsbranchen än för lokaltidningarna är det viktigt att vara först med en nyhet då det genererar läsare.

Heber (2011) påpekar även att kriminaljournalistiken historiskt har närmat sig en typ av nöjesjournalistik och att detta utnyttjas av medierna. Samtidigt har vi noterat hur Nya Lidköpings-Tidningen, trots ett kraftigt ökat besökarantal, inte har använt sig av särskilt många dramaturgiska grepp. En orsak till detta kan vara att lokaltidningar rent generellt har en mer trogen läsarskara, delvis beroende på att tidningen har prenumeranter, än kvällstidningarna och att de inte känner att de behöver skapa en dramatik kring händelsen då läsarna från början har en koppling till området. Det hade inte varit orimligt att tänka sig att Nya Lidköpings-Tidningen hade anpassat sitt innehåll eftersom deras besökarantal ökade under den här tiden, men vi kan inte se att man närmat sig kvällstidnings-journalistiken i vårt material.

Det är möjligt att de dramaturgiska inslagen vi ser i Aftonbladet och som vi inte ser i Nya Lidköpings-Tidningen beror på kommersialisering. Kvällstidningarna har generellt fler konkurrenter än vad lokaltidningar har och det påverkar innehållet. Enligt Ghersetti och Hvitfelt (2000) bidrar en ökad konkurrenssituation till en ökning av dramaturgiska grepp, desto mer konkurrens en tidning upplever desto viktigare är det för tidningen att hålla kvar sina läsare. I sitt övriga innehåll har Aftonbladet mer fokus på underhållningsnyheter och sensationsnyheter. I Nya Lidköpings-Tidningens fall handlar de flesta artiklarna om lokala företeelser, som antagligen inte hade varit intressanta för någon annan än de som befinner sig i området. Aftonbladet har även en större press på sig att publicera nyheter snabbt, vilket också kan vara en orsak till att de dramaturgiska greppen är så pass vanligt förekommande. Vi ser i Karlssons (2006) avhandling hur journalister som publicerar på nätet anser att deras främsta syfte är att informera snabbt. Det höga läsarantalet hos Aftonbladet och den stora målgruppen leder till att innehållet i tidningen måste passa många och innehållet måste kanske till viss del förenklas. Det här blev tydligt i resultatdelen då vi noterade att Aftonbladet använde betydligt fler tillspetsningar och förenklingar. Då Nya Lidköpings-Tidningen inte har samma press på sig att publicera många artiklar kan de lägga mer tid på artiklarna och således undvika att fylla ut med dramaturgiska grepp.

9. Sammanfattning och slutsatser

I den här delen kommer vi att ge svar på våra frågeställningar med hjälp av den information som framkommit i analysen. Vår studie har visat att innehållet i rapporteringen i de båda nättidningarna skiljde sig åt på flertalet punkter. Aftonbladet använde mer dramaturgiska grepp, skrev mer pessimistiskt om händelsen och använde betydligt mer målande formuleringar än vad Nya Lidköpings-Tidningen gjorde. Vi har även noterat att de båda medierna har olika förutsättningar att publicera nyheter och att de påverkas av helt olika aspekter. Vi kommer i den här delen att tydligt besvara våra frågeställningar under respektive rubrik.

9.1 Vilken skillnad går att se i mediernas bevakning?

Vi har noterat en stor skillnad i hur de båda medierna framställer händelsen. Den största skillnaden mellan nättidningarna är Aftonbladets användning av dramaturgiska grepp i sin rapportering. Nya Lidköpings-Tidningen uppfattade vi som mer konkret och rak i sin rapportering och det var enbart vid ett fåtal tillfällen vi över huvud taget kunde notera en antaglig medveten användning av dramaturgiska grepp.

I sin beskrivning av Lisa Holm noterade vi att de båda medierna var relativt lika varandra när det kommer till gestaltning. Det som skilde tidningarna åt i detta avseende var att Aftonbladet försökte måla upp en mer detaljerad bild av Lisa som oskuldsfull. Vi kunde inte hitta några liknande exempel på detta i Nya Lidköpings-Tidningen. Den här personifieringsprocessen som Aftonbladet använde sig av stärks av att de låter många privatpersoner uttala sig beklagande i rapporteringen. Det var ovanligt att Nya Lidköpings-tidningen gav samma utrymme för beklagande uttalanden.

Den största skillnaden noterade vi när det kommer till beskrivningen av närområdet. Aftonbladet ger väldigt målande beskrivningar av närområdet och ger mycket plats åt detta i rapporteringen och de använder ofta överdrivna formuleringar. Nya Lidköpings-Tidningen ger i det stora hela väldigt få beskrivningar av närområdet.

Slutligen har vi också noterat en skillnad i framställningen av händelsen. Vi uppfattar Aftonbladets rapportering som väldigt pessimistisk och negativt inställd till sannolikheten att Lisa Holm ska hittas vid liv. Redan i första artikeln klargör Aftonbladet att det som hänt är mycket allvarligt och mindre spekulationer publiceras. I Nya Lidköpings-Tidningen ligger fokus istället på att publicera hoppfulla citat och intrycket man får är att fallet kommer att få en positiv lösning.

9.2 Varför skiljer sig rapporteringen?

I vårt resultat och i vår analys har vi noterat att de båda medierna skiljer sig åt när det kommer till innehåll. Vi tror att det finns ett antal olika förklaringar till skillnaderna. Delvis så går det att koppla till medielogiken. De båda tidningarna har väldigt olika förutsättningar då Aftonbladet är Sveriges största kvällstidning och har stora krav på sig att vara först med nyheter. Nya Lidköpings-Tidningen har däremot en betydligt mindre läsarkrets och en stor del av den läsarkretsen är sannolikt en lojal sådan. Väger vi in Karlssons (2006) åsikter angående nätjournalistik, att det är viktigare att publicera snabbt än att publicera nyheter korrekt, så noterar vi att Aftonbladet följer den här principen mer än Nya Lidköpings-Tidningen. Vi tror det beror på konkurrenssituationen. Nya Lidköpings-Tidningens läsare förväntar sig antagligen inte en lika frekvent uppdatering som Aftonbladets läsare.

Vi tror även att kommersialiseringsprocessen spelar en stor roll. Vid händelser liknande det som hände med Lisa Holm tenderar läsarna att söka sig till det mediet som publicerar nyheter snabbast. Tillsammans med stora läsarskaror kommer också annonsörer. Nya Lidköpings-Tidningen är familjeägd sedan många generationer tillbaka och Aftonbladet ägs av mediekoncernen Schibsted. Vi tror att vinstintresset för Aftonbladet är betydligt högre än för Nya Lidköpings-Tidningen och att det leder till en mer marknadsanpassad rapportering. Vi har noterat att Aftonbladet använder betydligt fler dramaturgiska grepp än Nya Lidköpings-Tidningen, vilket blir en konsekvens av kravet på snabbhet. Precis som Karlsson (2006) påstår så krävs det tid för att kunna publicera nyheter sakligt och antagligen har Aftonbladet inte den tiden. Nya Lidköpings-Tidningens artiklar har vi också uppfattat att de är mer genomarbetade och mer sakliga.

Orsaken till att gestaltningen av händelsen var så olik kan bero på flera olika orsaker, men delvis finns det en förklaring i det faktum att Nya Lidköpings-Tidningen ges ut i det område där Lisa försvann. Vi tror att det påverkar innehållet och att tidningen känner ett större ansvar att rapportera sakligt och att de utav respekt för de anhöriga inte släpper fram privatpersoners beklaganden. Aftonbladet känner inte samma ansvar då de inte har någon geografisk koppling till orten.

9.3 Varför blev händelsen så omskriven i dessa medier?

Försvinnandet och sedermera mordet på Lisa Holm fick ett stort medialt genomslag i Svenska medier, inte minst i de medier vi granskat. Vi har i vår analys noterat olika aspekter med Lisa Holm-fallet som skiljer sig från många andra brottshändelser. Utifrån Christies punkter har vi noterat att Lisa Holm är vad Christie kallar för "det idealistiska offret". Detta tillsammans med en medial utveckling där offret blir mer och mer framträdande i mediernas

rapportering har lett till en förändring i mediernas nyhetsvärdering. Många kände att de kunde identifiera sig med Lisa och det var till synes enkelt för medierna att utnyttja detta faktum. Det är även ett faktum att nyheter som handlar om en enskild person är enklare att dramatisera än händelser som berör flera parter.

En bidragande faktor var även att händelsen ägde rum på landsbygden. Generellt kanske man inte associerar sådana här händelser med landsbygden utan istället med en större stad eller förort. Eftersom medier värderar händelser som anses vara avvikande från det normala högt kan just platsen där händelsen ägde rum på bidragit till den omfattande rapporteringen. Kontrasten som uppstår mellan stad och landsbygd är väldigt tydlig i en stor del av rapporteringen. Både det mystiska försvinnandet och omständigheterna kring Lisas person och närområdet bidrar till en enkel dramatiseringsprocess. Medierna beskrev händelsen som ett mysterium och som en gåta och då det blev en utdragen utredning kunde medierna skapa en följetång. Sådana händelser är mycket uppskattade av medier då de lätt går att göra dem intresseväckande och på så sätt locka läsare.

Förslag till vidare forskning

Vår studie har granskat innehållet i en kvällstidning och i en dagstidning och visar hur det finns en stor skillnad i tidningarnas innehåll ur ett dramaturgiskt perspektiv. Vi har även utifrån vårt granskade fall sökt förklaring till varför dessa olikheter uppstår. Som förslag till vidare forskning anser vi att det hade varit intressant med en studie som granskar hur kriminaljournalistik framställs i Sveriges Television kontra en kommersiell tv-kanal. Det hade då varit intressant att se om de olika ekonomiska förutsättningarna påverkar innehållet, samt hur reklamfinansieringen spelar in.

Referenslista

Allern, S. (2012). *Journalistiken och kommersialiseringen*. I L. Nord & J. Strömbäck (Red.), *Medierna och demokratin* (s. 223-259). Lund: Studentlitteratur AB.

Berk, R., Peterson Manz, J., & Sorenson, B. S. (1998). News Media Coverage and the Epidemiology of Homicide. *American journal of Public Health*, 88(10), 1510-1514. Hämtad från <http://search.proquest.com/docview/215092068/fulltextPDF?accountid=11754>

Christie, N. (2001). Det idealiska offret. I I. Sahlin & M. Åkerström (Red.), *Det motspänstiga offret* (s. 46-60). Lund: Studentlitteratur.

Demker, M., & Duus-Otterström, G. (2011). Det individuella brottet? Offer och förövare i svenska medieberättelser 1965-2005. *Statsvetenskaplig tidskrift*, 113(1), 3-24. Hämtad från <http://journals.lub.lu.se/index.php/st/article/view/8308/7449>

Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., & Wängnerud, Lena (red.) (2012). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 4., [rev.] uppl. Stockholm: Norstedts juridik

Ghersetti, M., Hvitfelt, H. (2000). Slutet på Sagan – Prinsessan Dianas död i press, radio och tv. Hämtad den 29 oktober, 2015, från https://www.msb.se/Upload/Produkter_tjanster/Publikationer/SPF/dianas_dod.pdf

Ghersetti, M. (2012). Journalistikens nyhetsvärdering. I J. Strömbäck (Red), *Medierna och demokratin* (s. 205-225). Lund: Studentlitteratur

Greer, C. (2007). News media, Victims and Crime. I P. Davies, P. Francis & C. Greer (Red.), *Victims, Crime and Society* (s. 20-50). London: Sage

Gruvö, J., Gustafsson, K, E., Oscarsson, I. (u.å). *Aftonbladet*. Hämtad 2 november, 2015, från <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/aftonbladet>

Gustavsson, K, E. (u.å). *Nya Läns-Tidningen/Nya Lidköpings-Tidningen*. Hämtad 2 november, 2015, från <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/nya-läns-tidningennya-lidköpings-tidningen>

Hadenius, S., Weibull, L., & Wadbring, I. (2011). *Massmedier press, radio och tv i den digitala tidsåldern*. Stockholm: Ekerlid.

Heber, A. (2011). Fear of crime in the Swedish daily press – descriptions of an increasingly unsafe society. *Journal of Scandinavian studies in criminology and crime prevention*, 12:01, 63-79. Doi: 10.1080/14043858.2011.561623

Helland, K., Larsen, L. O., Knapskog, K., & Östbye, H. (2004). *Metodbok för medievetenskap*. Malmö: Liber Ekonomi.

Hvitfelt, H. (1989). *Nyheterna och verkligheten: byggstenar till en teori*. Göteborg: Univ., Journalisthögskolan.

Johansson, A. (2005). *Narrativ teori och metod*. Lund: Studentlitteratur

Jönsson, A. M., Strömbäck, J. (2005). *Nyheter i konkurrens – journalistikens kommersialisering*. Hämtad från <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:31101/FULLTEXT01.pdf>

Karlsson, M. (2006). *Nätjournalistik* (Doktorsavhandling, Lunds Universitet, Avdelningen för medie- och kommunikationskunskap)

Kia-index. (2015). *Aftonbladet*. Hämtad den 27 november från http://www.kiaindex.se/sok/?kyear=2015&kweek=48&site_name=Aftonbladet.se§ion=&category=

Kia-index. (2015). *Nya Lidköpings-Tidningen*. Hämtad den 27 november från http://www.kiaindex.se/sok/?site_name=Nlt.se&category=&kyear=2015&kweek=48§ion=&hide_networks=&filter=1

Nord, L., Strömbäck, J. (2012). Demokrati, medier och journalistik. I L. Nord & J. Strömbäck (Red.), *Medierna och demokratin* (s. 9-39). Lund: Studentlitteratur A

Pusztai, I. (2011). *Berättarteknik: dramaturgiska begrepp från A till Ö* (1. Uppl.). Norsborg: Recito.

Rössland, L, A. (2007). *The Professionalization of the intolerable* (Doktorsavhandling, University of Bergen, Department of information science and media studies). Hämtad från <https://m92mc.files.wordpress.com/2015/01/rossland-2007-reporting-crime.pdf>

Shehata, A. (2012). *Medierna och makten över publiken*. I L. Nord & J. Strömbäck (Red.), *Medierna och demokratin* (s. 317-338). Lund: Studentlitteratur AB.

Smeds, B. (2000). *Dramaturgi – om strukturerna i dramatik och sceniska verk – formens innehåll och innehållets former*.

Strömbäck, J (2004). *Den medialiserade demokratin. Om journalistikens ideal, verklighet och makt*. Stockholm: SNS Förlag.

Strömbäck, J. (2014). *Makt, medier och samhälle: en introduktion till politisk kommunikation*. (1. uppl.) Stockholm: SNS förlag.

Strömbäck, J. (2008). *På Nyhetsmediernas Agendor* (Studier i politisk kommunikation nr. 18). Hämtad från <http://miun.diva-portal.org/smash/get/diva2:127561/FULLTEXT01>

Thurén, T. (2007). *Vetenskapsteori för nybörjare*. Stockholm: Liber.

Wikipedia. (u.å). *Nya Lidköpings-Tidningen*. Hämtad 2 november, 2015, från https://sv.wikipedia.org/wiki/Nya_Lidköpings-Tidningen

Artiklar från Aftonbladet

Artikel 1: "17-årig flicka försvunnen". Publicerad den 8/6-2015

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article20929434.ab>

Artikel 2: "Spåren: Sms, handske - och delar av en iphone". Publicerad den 9/6-2015

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/krim/article20933065.ab>

Artikel 3: "Hundratals söker efter försvunna Lisa". Publicerad den 10/6-2015

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article20943374.ab>

Artikel 4: "Missing people kallas in i sökandet efter Lisa". Publicerad den 10/6-2015

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/krim/article20941375.ab>

Artikel 5: "Helena, 22, försvann på liknande sätt 1992". Publicerad den 11/6-2015

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/krim/article20947262.ab>

Artikel 6: "Över 100 personer hörda om Lisas försvinnande". Publicerad den 11/6-2015

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article20950616.ab>

Artikel 7: "Polisen hoppfulla om att lösa "gåtan". Publicerad den 12/6-2015

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article20953668.ab>

Artikel 8: "Lisas rektor: Förtvivlan och oro". Publicerad 12/6-2015

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article20954914.ab>

Artikel 9: "Lisa, 17, försvunnen sedan fem dygn". Publicerad 12/6-2015

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article20956727.ab>

Artikel 10: "Kroppen identifierad: Lisa Holm, 17, är död". Publicerad den 12/6-2015

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article20957250.ab>

Artikel 11: "Tre personer anhållna för Lisas försvinnande". Publicerad den 13/6-2015

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article20958580.ab>

Artikel 12: "Ett förbryllande fall". Publicerad den 13/6-2015

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article20957673.ab>

Artikel 13: "Bygden i chock efter att Lisa hittats död". Publicerad den 13/6-2015

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article20960116.ab>

Artikel 14: "Vi är eniga om att det som hände är åt helvete". Publicerad den 14/6-2015

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article20962448.ab>

Artikel 15: "Polisens gripande Facebookinlägg om Lisa". Publicerad den 14/6-2015

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article20964757.ab>

Artiklar i Nya Lidköpings-Tidningen

- Artikel 16: "Polisen har hittat spår efter försvunnen flicka". Publicerad den 8/6-2015
<http://nlt.se/nyheter/gotene/1.4050411-polisen-har-hittat-spar-efter-forsvunnen-flicka>
- Artikel 17: "Hjälp polisen hitta Lisa Holm". Publicerad den 9/6-2015
<http://nlt.se/nyheter/lidkoping/1.4054414-hjalp-polisen-hitta-lisa-holm>
- Artikel 18: "Nytt fynd i sökområdet". Publicerad den 9/6-2015
<http://nlt.se/nyheter/gotene/1.4054764-nytt-fynd-i-sokomradet>
- Artikel 19: "Sätter in hästar i sökandet efter Lisa". Publicerad 10/6-2015
<http://nlt.se/nyheter/lidkoping/1.4056676-satter-in-hastar-i-sokandet-efter-lisa>
- Artikel 20: "Skallgång pågår vid kaféet i Blomberg". Publicerad 10/6-2015
<http://nlt.se/nyheter/lidkoping/1.4058129-skallgang-pagar-vid-kafeet-i-blomberg>
- Artikel 21: "Polisen spärrar av efter nytt fynd". Publicerad 11/6-2015
<http://nlt.se/nyheter/lidkoping/1.4061377-polisen-sparrar-av-efter-nytt-fynd>
- Artikel 22: "Flera nya fynd under torsdagens sökande". Publicerad den 11/6-2015
<http://nlt.se/nyheter/lidkoping/1.4062559-flera-nya-fynd-under-torsdagens-sokande>
- Artikel 23: "Hoppas hitta svar i tipshögen". Publicerad den 12/6-2015
<http://nlt.se/nyheter/gotene/1.4065309-hoppas-hitta-svar-i-tipshogen>
- Artikel 24: "Polisens tillslag mot fler byggnader". Publicerad den 12/6-2015
<http://nlt.se/nyheter/lidkoping/1.4065676-polisen-i-tillslag-mot-fler-byggnader>
- Artikel 25: "Lisa holm hittad död - tre anhållna". Publicerad den 13/6-2015
<http://nlt.se/nyheter/lidkoping/1.4066144-lisa-holm-hittad-dod-tre-anhallna>
- Artikel 26: "Två anhållna misstänks för mord". Publicerad den 13/6-2015
<http://nlt.se/nyheter/lidkoping/1.4066225-tva-anhallna-misstanks-for-mord>
- Artikel 27: "Samarbetet med Missing people avgörande". Publicerad den 13/6-2015
<http://nlt.se/nyheter/lidkoping/1.4065998-samarbetet-med-missing-people-avgorande>
- Artikel 28: "Kinnekulles flaggor vajar på halv stång". Publicerad den 13/6-2015
<http://nlt.se/nyheter/lidkoping/1.4067498-kinnekulles-flaggor-vajar-pa-halv-stang>
- Artikel 29: "Polisens starka text berör många". Publicerad den 14/6-2015
<http://nlt.se/nyheter/lidkoping/1.4069681-polisens-starka-text-beror-manga>
- Artikel 30: "Hedrade Lisa Holm med ljus konsert". Publicerad den 14/6-2015
<http://nlt.se/nyheter/gotene/1.4070524-hedrade-lisa-holm-med-ljus-konsert>